

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra české literatury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vliv nehody na sebereflexi, mediální reflexi a tvorbu Michala Viewegha
Impact of Accident on Self-reflection Media Reflection and the Work of Michal Viewegh

Nikola Stupková

Vedoucí práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání, Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Vliv nehody na sebereflexi, mediální reflexi a tvorbu Michala Viewegha potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 09. 07. 2019

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce prof. PhDr. Dagmar Mecné, CSc. za svědomité vedení mé práce, podnětné rady a za čas, který mé práci věnovala.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce sleduje mediální ohlas spisovatele Michala Viewegha v období před jeho onemocněním a po něm. Nejprve se věnuje Vieweghovu boji s bulvárními médii i s literární kritikou, pojednává o prasknutí aorty, které spisovatel prodělal, a zaměřuje se i na Vieweghovu tvorbu po nehodě. Pomocí kvantitativní analýzy následně ukazuje, jestli se změnila frekvence článků o Vieweghovi po nehodě. Zkoumali jsme seriózní deník *Lidové noviny*, literární měsíčník *HOST* a bulvární deník *Blesk*. Vycházeli jsme z hypotézy, že se počet článků, ve kterých figuruje Viewegh, po onemocnění zvedl, a to v případě *Lidových novin* a *Blesku*, zatímco v časopise *HOST* se víceméně nezměnil. Potvrdila se pouze hypotéza o časopisu *HOST*, kde došlo jen k marginální změně, zatímco v případě *Lidových novin* a *Blesku* došlo k markantnímu snížení frekvence článků o autorovi. Poté jsme využili kvalitativní analýzu, pomocí níž jsme se pokusili dokreslit data získaná kvantitativním výzkumem. Obsahová analýza článků dodala výsledkům kvantitativního výzkumu nový rozměr. Vysvětlila například, že došlo ke snížení autorovy aktivity v rámci politiky či účasti na kulturních akcích, což vedlo k poklesu počtu článků nebo ukázala, že Michal Viewegh má jistou pozici v české literatuře a že se stal typickým reprezentantem určité tvorby. Práce také naznačuje, jak se liší postoj jednotlivých typů médií k literatuře.

KLÍČOVÁ SLOVA

aorta, literatura, média, Viewegh

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on media coverage of Czech writer Michal Viewegh before and after becoming ill. First part consists of his fight with tabloid journalism and literal critique. Following part is about aortic rupture which the writer underwent and his works after the incident. Quantitative research was used to show the difference in the frequency of articles about Mr. Viewegh. We have studied serious daily newspaper Lidové noviny, literary monthly magazine HOST and tabloid daily newspaper Blesk. We set a hypothesis, that the number of articles by Lidové noviny and Blesk featuring Michal Viewegh increased after the change in his medical condition, but in case of HOST stayed unchanged. Only the part about HOST magazine was confirmed, since we observed only a marginal change. In case of Lidové noviny and Blesk we observed a significant drop in frequency of articles about the writer. Then we used qualitative research to improve the data gathered during quantitative research. Article content analysis enriched the quantitative research results by adding a whole new dimension. For example, it explained the fall in number of articles by the author's decline of political activity and absence on cultural events. It has also shown that Michal Viewegh finds himself in a certain spot in Czech literature and that he has become a typical author for given genre. This thesis also suggests how the view on literature differs between the media.

KEYWORDS

aorta, literature, media, Viewegh

Obsah

Úvod	8
1 Úvod do studia médií.....	10
2 Michal Viewegh a média.....	12
3 Prasklá aorta	15
4 Tvorba Michala Viewegha po nehodě.....	18
5 Mediální reflexe Michala Viewegha – kvantitativní výzkum	25
5.1 Lidové noviny	26
5.1.1 Michal Viewegh v Lidových novinách (2006–2017).....	26
5.2 Časopis HOST	28
5.2.1 Michal Viewegh v časopisu HOST (2006–2017)	29
5.3 Blesk	30
5.3.1 Michal Viewegh v deníku Blesk (2006–2017).....	31
6 Mediální reflexe Michala Viewegha – kvalitativní výzkum	33
6.1 Michal Viewegh v Lidových novinách.....	33
6.2 Michal Viewegh v časopisu HOST	38
6.3 Michal Viewegh v deníku Blesk.....	43
Závěr.....	47
Seznam použitých informačních zdrojů	50

Úvod

Michal Viewegh, nejznámější český spisovatel, který se jako jeden z mála dokázal uživit psaním knih, vydává každý rok minimálně jednu knihu. Jeho popularitu potvrzuje (a podporuje) časté filmování jeho děl (například *Báječná léta pod psa*, *Účastníci zájezdu*, *Andělé všedního dne* a mnoho dalších). Adaptace Vieweghových knih se objevily i na divadelních prknech a v rozhlasu.¹

Postavení Michala Viewegha v literatuře se postupem času mění. Na literární scéně se objevil v osmdesátých letech dvacátého století, kdy bylo několik jeho povídek otištěno v příloze *Mladé Fronty*.² Nejvíce na sebe však upozornil až svou druhou knihou *Báječná léta pod psa*, která slavila úspěch nejen mezi čtenáři, ale i u kritiků.

Lubomír Machala ve své knize *Literární bludiště* z roku 2001 zařazuje Viewegha mezi autory tak zvané palimpsestové prózy.³ Žilka definuje palimpsest takto: „*Palimpsest znamená tolko, že sa text zámerne tvorí na podklade iného textu či iných textov a že sa citácie či kvázicitácie vkladajú do nového diela bez zjavného odkazu na pretext.*“⁴ Kromě metatextovosti a intertextuality je dalším znakem Vieweghovy prózy autobiografický vypravěč, který je někdy skrýván er-formou nebo se promítá ve více postavách.⁵

Miroslav Balašík říká, že se spolu s postavením literatury ve společnosti změnila i spisovatelova pozice z autority na celebritu. Hlavní funkcí literatury se stala funkce zábavná. Tuto proměnu Viewegh nejen zaregistroval, ale také dle ní tvoří. „*To, co předkládá čtenářům,*

¹ HEMELÍKOVÁ, Blanka a Alena PŘIBÁŇOVÁ. Michal Viewegh. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2011 [cit. 2018-11-16]. Dostupné z: <http://www.slovník-ceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=895&hl=michal+viewegh+>

² HEMELÍKOVÁ, Blanka a Alena PŘIBÁŇOVÁ. Michal Viewegh. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2011 [cit. 2018-11-12]. Dostupné z: <http://www.slovník-ceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=895&hl=michal+viewegh+>

³ MACHALA, Lubomír. *Literární bludiště: bilance polistopadové prózy*. Praha: Brána, 2001, s. 51, ISBN 80-724-3139-0.

⁴ *Tvar*. Praha: Klub přátel Tvaru, 2000, 11(6). ISSN 0862-657 X.

⁵ MACHALA, Lubomír. *Literární bludiště: bilance polistopadové prózy*. Praha: Brána, 2001, s. 126–127, ISBN 80-724-3139-0.

*tedy nejsou originální úvahy, metafyzické pochybnosti či tvůrčí schopnosti, ale jeho vlastní životní příběh a vtipné postřehy vztahující se k obecně sdílené (mediální) realitě.*⁶

Ve spisovatelově životě došlo v roce 2012 k velkému zlomu, když jako jeden z mála přežil prasklou aortu. Změnila se jeho sebereflexe, zkomplikoval se jeho každodenní život a do jeho tvorby se dostalo téma smrti a deprese. Dnes již autor víceméně bez potíží tvoří dál se stejně velkou produktivitou jako před nemocí.

V této bakalářské práci se věnujeme postavení Michala Viewegha v médiích a speciálně nás bude zajímat, zda jeho vážné zdravotní problémy spojené s prasklou aortou měly na mediální ohlas vliv. Budeme vycházet z hypotézy, že četnost článků, v nichž figuruje Michal Viewegh, se po nehodě, kterou spisovatel prodělal, změnila. Tuto hypotézu se pokusíme dokázat kvantitativním výzkumem tří periodik, a to Lidových novin, bulvárního Blesku a literárního měsíčníku HOST, porovnávat budeme období před nehodou: 2006–2011 a období po nehodě: 2012–2017. Předpokládáme, že v časopisu HOST se počet článků nezmění, protože se jedná o literární měsíčník, do jehož zaměření nespadá osobní život spisovatelů. V Lidových novinách a Blesku se dle nás zvedne, protože se stal Viewegh vlivem tragické životní zkušenosti atraktivnějším tématem. Následně se v kvalitativním výzkumu zaměříme na obsahovou stránku článků.

⁶ BALAŠTÍK, Miroslav. Fenomén Viewegh. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2011, 27(3), 16–25.

1 Úvod do studia médií

Zkoumáme-li mediální produkty, je třeba věnovat pozornost tomu, co se opakuje, stejně tak ale v některých případech může mít význam naopak nepřítomnost některého jevu.⁷ Pro naši práci je důležité rozdělit média na seriózní a bulvární.

Při rozdělení médií na seriózní a bulvární je podstatné vysvětlit rozdíl mezi bulvárními médii a bulvarizací. Bulvární média využívají typických prostředků, jak už grafických, tak i jazykových, které korespondují s tematickým zaměřením, jako jsou například brutální zločinecké příběhy či erotika. Z hlediska grafiky jsou častá velká písmena i fotografie a výrazné barvy. Informace jsou pouze naznačovány v titulku, ale ve zbylém textu se k nim již autor nevrací. Bulvár pracuje s povrchností a útočí na citovou stránku čtenáře.⁸

Bulvarizace tisku⁹ spočívá v odklonu od čistě věcné informativní funkce ke snaze zaujmout čtenáře bez ohledu na prostředky.¹⁰ Nemá tedy od základu změnit podobu daného média, ale zpřístupnit ho větší masě čtenářů.¹¹ Jedná se o jeden z důsledků konkurence.¹² Bulvarizace je o to zákeřnější, že s ní dopředu nepočítáme, zatímco v bulváru očekáváme bulvární prvky předem.

V literatuře se také setkáme s pojmem literární bulvár, který dříve souvisel se způsobem novinářského literárního zkoumání zaměřujícího se na informace ze společenského života

⁷ BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principal, 2001, s. 29–30. ISBN 80-85947-67-6.

⁸ OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 7. ISBN 978-80-246-3229-2.

⁹ Bulvarizace se může týkat i jiných rovin, ale my se pro naše účely zaměříme na bulvarizaci tisku.

¹⁰ Poznámky k bulvarizaci veřejného projevu. OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 25. ISBN 978-80-246-3229-2.

¹¹ Trpí české deníky bulvarizací?. OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 37. ISBN 978-80-246-3229-2.

¹² OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 7. ISBN 978-80-246-3229-2.

autorů místo na hloubkový rozbor děl. Dnes je spojení „literární bulvár“ chápáno jako pokleslý způsob literární tvorby.¹³

Seriózní média, jinak také nazývaná kvalitní či prestižní, jsou zaměřena na „*relevanci, aktuálnost a pravdivost svého zpravodajství*“. V současnosti však hranice mezi seriózními a bulvárními médii není ostrá.¹⁴

¹³ Literární bulvár: Existuje? A o co kráčí?. OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016, s. 59-63. ISBN 978-80-246-3229-2.

¹⁴ BURTON, Graeeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principal, 2001, s. 249. ISBN 80-85947-67-6.

2 Michal Viewegh a média

Vieweghův vztah s médii je problematický, a to jak s bulvárním tiskem, tak s literární kritikou. Například literární kritik Jiří Peňás se s Vieweghem přátelil, ale kvůli Peňasově kritice Vieweghova díla se nepohodli. Peňás uvádí, že Michal Viewegh „*byl vždycky dosti přecitlivělý na kritiku.*“¹⁵ Spisovatel se i ve svých dílech vyjadřuje o literární kritice ironicky a negativně (například v *Účastnících zájezdu*). V roce 1999 dokonce vydal časopis Neon Vieweghův *Příruční slovníček pro začínající spisovatele*, kde autor ironicky definuje termíny týkající se spisovatelů, kritiků a literatury, Jiřího Peňáse zde definuje jako „*druhořadého literárního kritika, který se téměř vždy mylí, a to i přesto, že neustále od někoho opisuje.*“¹⁶

Kromě slovních útoků použil Michal Viewegh i fyzické násilí. Konkrétně 30. listopadu 2000 napadl na Staroměstském náměstí Jaromíra Slomka, který kritizoval autorovu sbírku fejetonů *Švédské stoly aneb Jací jsme*.¹⁷ Napadený kritik napsal do Lidových novin článek s názvem *Výchova kritiků v Čechách*, kde tuto událost komentuje: „*Vrhl se na mne se zběsilostí lupiče či nájemného vraha.*“¹⁸ O několik dní později na zmíněný článek zareagoval Michal Viewegh v časopisu Týden. Spisovatel zde vysvětluje, že se s Jaromírem Slomkem slovně nepohodl již ohledně recenze na *Nápady laskavého čtenáře* a když vyšla Slomkova recenze na *Švédské stoly aneb Jací jsme*, rozhodl se Michal Viewegh kritika fyzicky napadnout.¹⁹

S bulvárem začal spisovatel aktivně bojovat na začátku roku 2005, kdy podal žalobu proti bulvárnímu tisku za článek, který o něm vyšel na konci roku 2004. V něm se psalo, že má Viewegh milenkou a chystá se opustit svou těhotnou manželku. Městský soud mu přiznal

¹⁵ BALAŠTÍK, Miroslav. Recenze byla forma pomsty. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(10), 8–16.

¹⁶ VIEWEGH, Michal. Příruční slovníček pro začínající spisovatele. *Neon*. Brno: Společnost na podporu realizace multimediálního projektu Neon, 1999, **1**(-3).

¹⁷ VERECKÝ, Ladislav. Bolest zneuznaného premianta. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2018, 29. 3. 2001 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/bolest-zneuznaneho-premianta-d2y-/literatura.aspx?c=A010329_130104_literatura_cfa

¹⁸ SLOMEK, Jaromír. Výchova kritiků v Čechách. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2000, **13**(289), 12.

¹⁹ VIEWEGH, Michal. Výchova Slomka aneb Kub si batoh, Jaromíre!. *Týden*. 2001, **8**(1), 90. ISSN 1210-9940.

odškodnění v hodnotě 50 000,- Kč, vrchní soud poté 200 000,- Kč. Spisovatel se rozhodl pro dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky proti rozsudku vrchního soudu, Nejvyšší soud dovolání odmítl.²⁰ Michal Viewegh vysoudil přibližně 300 000,- Kč, které uložil na konto pro boj s bulvárem.²¹

Michal Viewegh a Marek Vašut sepsali petici proti bulváru *Vzkaz bulváru a výzva kolegům*, která vyšla 11. 5. 2009. Vyzývají v ní, aby slavné osobnosti nekolaborovaly s bulvárním tiskem.²² Mezi osobnostmi, které petici podepsaly, jsou například: Bára Basiková, Jiřina Bohdalová, Eva Holubová, Pavel Kříž a tak dále.²³

Vzhledem k Vieweghovým sporům s bulvárem hodnotí někteří kritikové způsob, jakým Michal Viewegh píše v knize *Mráz přichází z hradu* o homosexualitě bývalého českého prezidenta Václava Klause, jako nečekaný. Například Martin Puskely píše: „*Když Viewegh operuje s Klausovou homosexualitou, předvádí ji doslova jako bulvární prvek, se škodolibou dychtivostí literárního paparazziho, překvapivou vzhledem k jeho známému sporu s bulvárním tiskem.*“²⁴ Podobný názor zastává i Jiří Zizler: „*Nikdy jsem nepatřil ke kritikům Michala Viewegha a jeho tvorbě jsem se pořádně nevěnoval, ale zaujalo mě, že autor, který léta tak tvrdě bojuje proti bulváru, teď suverénně přebere bulvární klišé, stereotypy a*

20 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 6. 2009 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1186000189-13-komnata/209562210800013-13-komnata-michala-viewegha>

21 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

22 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 6. 2009 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1186000189-13-komnata/209562210800013-13-komnata-michala-viewegha>

23 Petice proti bulváru. In: *Lidovky.cz* [online]. Praha: Mafra, c2018 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/media/petice-proti-bulvaru.A090510_123625_ln-media_ani

24 PUSKELY, Martin. Klaus je nahý!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(1), 33–36.

mýty.²⁵ Viewegh se obhájí tím, že se jedná o román, tedy o fikci, zatímco bulvár vydává zpravodajství.²⁶

Nad vztahem Michala Viewegha s kritikou se zamýšlí Viktor Šlajchrt v recenzi *Nových nápadů laskavého čtenáře*. Upozorňuje nejen na předpojatost kritiků vůči Vieweghovi, ale i naopak na zaujatost autora vůči kritikům. Nazývá Vieweghův přístup ke kritice jako metakritiku, neboť autor se tím, jak ironizuje a paroduje literární kritiku, řadí mezi kritiky také. Šlajchrt však říká, že takové rozepře v literatuře jsou přínosem.²⁷ Pavel Mandys říká, že ve chvíli, kdy spisovatel přijal zařazení své tvorby k humoristické próze, přestali od něj kritici vyžadovat vyšší umělecké výkony, a tak už Viewegh s kritikou nebojuje.²⁸

Poté, co Viewegh přežil prasklou aortu (viz kapitola 3), úplně ztratil zájem o recenze a kritiky svých knih. Přiznal, že by dnes na recenzenty reagoval jinak a negativní kritiky ho už nedráždí.²⁹

25 SEGI, Stefan. Rok prozaických nadějí a básnických jistot. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(1), 9–16.

26 ZÍDEK, Petr. V románu si mohu vymyslet prostě cokoliv. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(240), 26-27.

27 ŠLAJCHRT, Viktor. Vypůjčit si cizí kůži. *RESPEKT*. Praha: Economia, 2000, **21**(23), 23.

28 Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Zpátky ve hře. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

29 KOCIÁNOVÁ, Martina a Rostislav TAUD. Už nejsem schopný napsat něco jako Povídky o manželství a sexu, připouští Michal Viewegh. In: *Český rozhlas Dvojka* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 14. 1. 2015 [cit. 2019-06-09]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/uz-nejsem-schopny-napsat-neco-jako-povidky-o-manzelstvi-a-sexu-pripousti-michal-7506724>

3 Prasklá aorta

Ke konci roku 2012 podnikl Michal Viewegh se svými kamarády cestu do Jižní Ameriky. Osmého prosince, kdy byl sám doma s dětmi, ho odvezla sanitka kvůli náhlé nevolnosti, dle příznaků (zrychlený tep, bolest na prsou) si Viewegh myslel, že se jedná o infarkt.³⁰

Spisovatel byl odvezen do Institutu klinické a experimentální medicíny v Praze.³¹ Autorova srdečnice praskla na dvě poloviny, strávil víc než hodinu v klinické smrti. Prvotní ochrnutí levé poloviny těla se postupně zlepšovalo, paměťové a orientační potíže přetrvávají dodnes. Právě problémy s pamětí a orientací vedly k depresím, které spisovatel řešil antidepresivy.³²

Tíživá je pro Viewegha nejistota, se kterou se střetává: problematické je vnímání času, vrací se do restaurací, aby se zeptal, zda zaplatil a podobně.³³ Michal Viewegh považuje svoje zdravotní problémy za křivdu, ale vidí na celé situaci i pozitivní aspekty: více času věnuje rodině a raduje se z maličkostí.³⁴ Tři měsíce po operaci poprvé zkusil něco psát. Zjistil, že stylistická schopnost nebyla narušena.³⁵

30 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

31 POLÁČEK, Tomáš: Konec starého dobrého sladkého života. *Magazín MF Dnes*, 11. 4. 2013. In: [online]. [cit. 13. 11. 2018]. Dostupné z: <http://www.viewegh.cz/autor.php#10>.

32 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

33 Na plovárně: Michal Viewegh. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, 2018, 23. 5. 2018 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1093836883-na-plovarne/218544160100012-michal-viewegh>

34 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

35 Na plovárně: Michal Viewegh. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, 2018, 23. 5. 2018 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1093836883-na-plovarne/218544160100012-michal-viewegh>

Autorovi přesto chybí energie a má problémy s krátkodobou pamětí, posiluje ji právě třeba psaním knih.³⁶ Se špatnou pamětí souvisí i občasné opakování odstavců v textu, to musí v současné době hlídat nakladatelův tým.³⁷ Při procesu psaní nové knihy, který je pomalejší než v letech před onemocněním, si Michal Viewegh píše osnovu a musí si vždy, když znovu zasedá k práci, připomenout, co napsal v uplynulých dnech.³⁸ Ačkoli je pro něj složitější psát knihy, nepovažuje to pouze za následek zdravotních potíží, ale přičítá to i věku a proměně podmínek ve společnosti.³⁹ Krátce po onemocnění psal hlavně povídky, protože bylo snazší udržet v paměti, co napsal.⁴⁰ Vydáním románu *Bio manžel* si potvrdil, že opět zvládne napsat i román.⁴¹

Po onemocnění se spisovatel odklonil od tématu politiky, která se objevila v jeho dřívějších dvou románech *Mráz přichází z hradu* a *Mafie v Praze*. Sice napsal například článek

³⁶ KALENSKÁ, Renata. Ted' už mě smrt neděsí. Michal Viewegh bez obalu o životě, který mu zůstal jen náhodou. In: *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2019, 30.11.2017 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ted-uz-me-smrt-nedesi-michal-viewegh-bez-obalu-o-zivote-ktery-mu-zustal-jen-nahodou-40297>

³⁷ Michal Viewegh: Z tlustého brýlatého Kvida jsem se stal úspěšným spisovatelem. In: *Rádio vašeho kraje* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 8.1.2016 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: <https://regiony.rozhlas.cz/michal-viewegh-z-tlusteho-brylateho-kvida-jsem-se-stal-uspesnym-spisovatelem-7424033>

³⁸ VÝBORNÁ, Lucie a Alžběta ŠVARCOVÁ. Se psaním jsem málem skončil, přiznává Michal Viewegh. Právě mu vychází nová kniha. In: *Radiožurnál* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 4. 4. 2018 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/se-psanim-jsem-malem-skoncil-priznava-michal-viewegh-prave-mu-vychazi-nova-kniha-7180247>

³⁹ KALENSKÁ, Renata. Ted' už mě smrt neděsí. Michal Viewegh bez obalu o životě, který mu zůstal jen náhodou. In: *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2019, 30.11.2017 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ted-uz-me-smrt-nedesi-michal-viewegh-bez-obalu-o-zivote-ktery-mu-zustal-jen-nahodou-40297>

⁴⁰ KOCIÁNOVÁ, Martina a Rostislav TAUD. Už nejsem schopný napsat něco jako Povídky o manželství a sexu, připouští Michal Viewegh. In: *Český rozhlas Dvojka* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 14. 1. 2015 [cit. 2019-06-09]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/uz-nejsem-schopny-napsat-neco-jako-povidky-o-manzelstvi-a-sexu-pripousti-michal-7506724>

⁴¹ 13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

srovnávající Miloše Zemana a Václava Havla, ale politiku již nepovažuje za své primární zaměření a mluví o sobě jako o „*politickém důchodci*“.⁴² Nebaví ho téma lásky, spíše se zaměřuje na přátelství.⁴³

Spisovatel přiznává, že z dnešního pohledu by některé knihy vůbec nevydal, například *Povídky o manželství a sexu*, neboť se mu dané téma odcizilo, nebo knihu *Bio manželka*, ve které dehonestuje alternativní medicínu, protože v současné situaci se alternativní medicíně již zcela nevyhýbá.⁴⁴

Po onemocnění klesly náklady jeho knih na desetinu a spisovatel uvažoval, zda nebude muset změnit zaměstnání. Nepohodl se se svým dlouholetým nakladatelem Reinerem a knihy začal vydávat v nakladatelství Ikar. Následky prasklé aorty jsou i jedním z důvodů, proč Viewegh v současnosti moc nečte.⁴⁵

⁴² KALENSKÁ, Renata. Teď už mě smrt neděsí. Michal Viewegh bez obalu o životě, který mu zůstal jen náhodou. In: *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2019, 30.11.2017 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ted-uz-me-smrt-nedesi-michal-viewegh-bez-obalu-o-zivote-ktery-mu-zustal-jen-nahodou-40297>

⁴³ VÝBORNÁ, Lucie a Alžběta ŠVARCOVÁ. Se psaním jsem málem skončil, přiznává Michal Viewegh. Právě mu vychází nová kniha. In: *Radiožurnál* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 4. 4. 2018 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/se-psanim-jsem-malem-skoncil-priznava-michal-viewegh-prave-mu-vychazi-nova-kniha-7180247>

⁴⁴ KOCIÁNOVÁ, Martina a Rostislav TAUD. Už nejsem schopný napsat něco jako *Povídky o manželství a sexu*, připouští Michal Viewegh. In: *Český rozhlas Dvojka* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 14. 1. 2015 [cit. 2019-06-09]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/uz-nejsem-schopny-napsat-neco-jako-povidky-o-manzelstvi-a-sexu-pripousti-michal-7506724>

⁴⁵ VÝBORNÁ, Lucie a Alžběta ŠVARCOVÁ. Se psaním jsem málem skončil, přiznává Michal Viewegh. Právě mu vychází nová kniha. In: *Radiožurnál* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 4. 4. 2018 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/se-psanim-jsem-malem-skoncil-priznava-michal-viewegh-prave-mu-vychazi-nova-kniha-7180247>

4 Tvorba Michala Viewegha po nehodě

V dubnu 2013, tedy necelý půl rok poté, co Michal Viewegh přežil vážné zdravotní problémy – prasklou aortu, ještě nevěděl, zda napíše o své životní zkušenosti knihu: „*Ted' jde jen o to, abych zaprvé psát vůbec mohl, a zadruhé o to, aby nevznikla uplakaná zpověď, ale pokud možno tragikomický, nebo dokonce groteskní román, který by zaujal i ty čtenáře, kteří nikdy neřešili resekci aorty a nemuseli žít s nemocí.*“⁴⁶ V říjnu téhož roku vydal své deníky *Můj život po životě*.⁴⁷

Můj život po životě

Kniha začíná autorovým vyprávěním, jak si volal sanitku, krátkými reflexemi každodenních zážitků a zamýšlením nad vlastní situací: „*Jdu poprvé sám na nákup. Cestu znám, ale úzkostlivě si hlídám peněženku a klíče, jako kdyby mě každou chvíli měli přepadnout. Kontroluji též seznam potravin, které mám koupit – obsahuje jen čtyři položky, které si nejsem schopen zapamatovat.*“⁴⁸ Teprve po 37 stranách začíná být kniha strukturována jako deník od 3. května do 14. srpna. Jedná se o zpověď člověka s vážnými poruchami mozku. Vieweghův nakladatel Martin Reiner přiznává, že pro oba (autora i nakladatele) má kniha velký význam i z finančního hlediska.⁴⁹

Přístup literární kritiky ke knize *Můj život po životě* je neobvyklý. Literární kritikové jsou mnohdy vůči Vieweghovi vzhledem k jeho vážné situaci empatičtější. Pavel Janoušek vidí problém pro literární kritiku v tom, jak hodnotit dané dílo, zda brát v úvahu i okolnosti jeho vzniku. „*Tradiční strukturalistická teze, že literární dílo je zcela svébytná entita bez přímé vazby na mimoliterární existenci autora, tu zřetelně neplatí, neboť Vieweghova kniha sama*

⁴⁶ POLÁČEK, Tomáš, Lenka PETRÁŠOVÁ a Jana ZÁHORKOVÁ. Viewegh po operaci aorty: Nevím, kdy začnu znovu psát. Netěší mě to. In: *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2019 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/literatura/viewegh-po-operaci-aorty.A130410_130409_literatura_jaz

⁴⁷ *Můj život po životě*. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/muj-zivot-po-zivote>

⁴⁸ VIEWEGH, Michal. *Můj život po životě*. V Brně: Druhé město, 2013, s. 21. ISBN 978-80-7227-340-9.

⁴⁹ POLÁČEK, Tomáš. Je to těžce vydřená výhra, říká Vieweghův nakladatel o nové knize. In: *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2019 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/literatura/rozhovor-vieweghuv-nakladatel.A131008_152349_literatura_ts

se úpěnlivě dožaduje toho, aby byla s životními osudy svého autora konfrontována a aby byla čtena jako *privátní zpověď zcela konkrétního člověka ve zcela konkrétní situaci*.“ V tomto díle vidí Janoušek autorovu snahu vrátit se k životu, jaký znal a žil před nehodou a považuje ji za působivé svědectví, má ale i výhrady: „*Leč třebaže chápu Vieweghovu potřebu alespoň imitovat ztracenou vypravěčskou a intelektuální lehkost, současně tuto imitaci cítím jako nejslabší bod jeho výpovědi. Zkrátka občas bych některou příliš chytrou větu škrtl*.“⁵⁰

Naopak zcela negativní kritiku napsala pro iDnes Klára Kubíčková: „*Takže na rovinu: je to ufnukané, zlomené, našťvané a často poraženecké psaní. Viewegh pláče, jeho mozek se změnil v bramborák, špenát, fašírku. Má problémy s pamětí, únavou, soustředěním, tloustne, trpí úzkostí*.“ Svou kritiku obhajuje tím, že když „*se autor a jeho nakladatel rozhodli, že z deníku bude kniha určená k prodeji, musí shovívavost stranou*“.⁵¹ O tři dny později na recenzi Kubíčkové zareagoval v Lidových novinách Jiří Peňás: „*Sice chápe, že prasklá aorta není žádná legrace, ale když už se o tom autor uráčí napsat, nemělo by to být „ufnukané, zlomené, našťvané a často poraženecké psaní*“. *Jak by si to autorka představovala, sice nesděluje, to jistě není její povinnost, ale nelíbí se jí, že autor knihy sotva „najde sílu převléci se z pyžama, válí se po domě ve značkové teplákové soupravě a nimrá se v sobě*“. Jiří Peňás kritizuje neodbornost Kubíčkové a o její recenzi píše, že „*vychází z mentální výbavy středoškolského čtenářského zážitku*.“⁵² Peňás říká, že ke knize *Můj život po životě* nelze přistupovat s nějakým kritickým odstupem, právě naopak: „*Hodnota té knížky spočívá právě v tom, že je spjatá se životem autora, že je zprávou o jeho situaci. Já jsem ji četl jako zprávu v kontextu jeho života a jeho tvorby*.“⁵³

50 JANOUŠEK, Pavel. Viewegh v literatuře i mimo ni aneb Interpretační problém. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, 29(10), 80–81.

51 KUBÍČKOVÁ, Klára. RECENZE: Vieweghův život po životě leze ufnukaností na nervy. In: *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, 2019, 11.10.2013 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/literatura/recenze-viewegh-muj-zivot-po-zivote.A131011_110703_literatura_ts

52 PEŇÁS, Jiří. Hlavně žádné nimráni. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, 26(239), 9.

53 BALAŠTÍK, Miroslav. Recenze byla forma pomsty. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, 30(10), 8–16.

V Lidových novinách vychází také 18. 10. 2013 recenze Josefa Chuchmy na *Můj život po životě*, který kromě kvalit textu: „*V krátkých, registrujících, lapidárních větách bez energie – a přece větách prozrazujících zkušeného autora!*“ zmiňuje i ilustraci knihy: „*Smlčeno by být nemělo, že Martin Groch doprovodil Vieweghovy záznamy adekvátními ilustracemi, v nichž do černé plochy vpouští různě tvarované světlejší, respektive světelné tvary a „tvory“.* Jednoduchými prostředky tak zviditelňuje temnotu.“⁵⁴ I Josef Chuchma se dotýká tématu, jak vůbec kritiku Vieweghovy knihy *Můj život po životě* uchopit: „*Stojí za připomenutí knížečka literárního historika Václava Černého z roku 1968 Co je kritika, co není a k čemu je na světě, v níž argumentuje, že každé dílo si určuje kritéria, jež na ně mají být vztažena.*“⁵⁵

Zpátky ve hře

Další kniha Michala Viewegha vyšla až v roce 2015. Soubor povídek nese název stejný jako jedna z nich *Zpátky ve hře*.⁵⁶ V hlavním hrdinovi Oskarovi lze vidět autobiografičnost, neboť stejně jako autor přežil závažné onemocnění: prasklou aortu, což mu působí nesnáze v životě a ve vztazích,⁵⁷ a stejně jako v autorově životě se Oskar potýká s manželskou krizí, která vyústí v rozvod.⁵⁸ Z hlediska postavy se odlišuje povídka, která navazuje na novinovou zprávu a vypráví příběh ženy, která si u sebe po několik dní ponechá mrtvého manžela. Jedná se o příběh, který rozděluje sbírku povídek na dvě části, stejně jako Oskarův život na před

54 CHUCHMA, Josef. Vieweghův zpomalený běh. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, 26(243), 9.

55 CHUCHMA, Josef. Vieweghův zpomalený běh. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, 26(243), 9.

56 Zpátky ve hře. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/zpatky-ve-hre>

57 STANZEL, Vladimír. *Oskar kajičný*. HOST. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, 31(8), 84–85.

58 Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Zpátky ve hře. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

nemocí a po ní.⁵⁹ Ve sbírce se setkáváme i s fantaskními prvky pro Viewegha netypickými.⁶⁰ V některých povídkách se autor snaží moralizovat, vyzpovídává se ze životních hříchů a také se objevuje motiv odcházení a zmenšování se, a to hlavně v povídce poslední.⁶¹ Ačkoli kniha navazuje na soubor povídek *Povídky o manželství a sexu*, používá autor méně sprostých výrazů a erotických motivů. Spisovatelův jazyk je kondenzovanější a využívá kratších vět.⁶²

Po vydání knihy si kritici pokládali otázku, zda je Viewegh zpět jako spisovatel, jak říká název knihy. Například Pavel Janáček říká, že kniha *Zpátky ve hře* se dá považovat za autorův návrat ke psaní a považuje ji za povedenou.⁶³ Vladimír Stanzel sice souhlasí s myšlenkou, že se Viewegh na literární scénu navrátil, ale Stanzelovi ve sbírce povídek chybí hlubší reflexe Oskarovy psychiky.⁶⁴ Jarmila Křenková naopak říká: „*Nová kniha Michala Viewegha nazvaná Zpátky ve hře je nepřesvědčivým pokusem o ohledání starých témat a mapování možností, kam dál.*“⁶⁵ V době psaní této knihy však autor ještě v pořádku nebyl,

⁵⁹ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – *Zpátky ve hře*. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

⁶⁰ ŠPIDLA, Kryštof. *Zpátky ve hře*. In: *RESPEKT* [online]. Praha: Economia, 7.6.2015 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2015/24/prilis-bezpecna-hra>

⁶¹ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – *Zpátky ve hře*. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

⁶² STANZEL, Vladimír. Oskar kající. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(8), 84-85.

⁶³ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – *Zpátky ve hře*. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

⁶⁴ STANZEL, Vladimír. Oskar kající. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(8), 84-85.

⁶⁵ KŘENKOVÁ, Jarmila. Recenze: Viewegh není *Zpátky ve hře*. Čtenářům to stačit bude. In: *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Economia, c1999-2019 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/recenze-vieweghovo-zpatky-ve-hre-spoleha-na-znamou-znacku/r~eb5f0910198211e598af002590604f2e/>

název *Zpátky ve hře* byla dle něj pouze reklamní strategie.⁶⁶ Stejně jako u knihy *Můj život po životě* se nabízí otázka, zda brát při hodnocení knihy v úvahu Vieweghovu situaci. Pavel Mandys považuje za nemožné odpoutat se při hodnocení Vieweghových děl od onemocnění, jímž si spisovatel prošel. Sbíрка povídek dle něj zahrnuje citově velmi hluboké pasáže.⁶⁷

Josef Chuchma a Pavel Janáček se shodují na tom, že sbírka povídek *Zpátky ve hře* patří k nejčernějšímu, co kdy Viewegh napsal. Pavel Mandys dodává, že však kniha stále zahrnuje i podstatnou humornou složku.⁶⁸

Biomanžel

Ve volné návaznosti na *Biomanželku* z roku 2010 vyšel v roce 2015 román *Biomanžel*. I zde sledujeme člověka, který čelí prasklé aortě a mění se v neurotickou osobu.⁶⁹ Na rozdíl od *Biomanželky* zde Viewegh nepracuje se dvěma vypravěči (Mojmírem a doulou), ale celý příběh vypráví sama dula. Aleš Merenus v kritice *Biomanžela* poznamenává, že ačkoli se próza tváří jako humorná, ironie v ní pouze maskuje hněv a bolest.⁷⁰ Za humoristickou knihu považuje *Biomanžela* například Eva Klíčová či Jakub Kára.⁷¹ Merenus se dále vyjadřuje k

⁶⁶ KALENSKÁ, Renata. Ted' už mě smrt neděsí. Michal Viewegh bez obalu o životě, který mu zůstal jen náhodou. In: Seznam Zprávy[online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2019, 30.11.2017 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ted-uz-me-smrt-nedesi-michal-viewegh-bez-obalu-o-zivote-ktery-mu-zustal-jen-nahodou-40297>

⁶⁷ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Zpátky ve hře. In: Česká televize [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

⁶⁸ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Zpátky ve hře. In: Česká televize [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

⁶⁹ Biomanžel. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/biomanzel>

⁷⁰ MERENUS, Aleš. Biomanžel ve stínu Biomanželky. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(10), 80-81.

⁷¹ KLÍČOVÁ, Eva, Aleš MERENUS, Vladimír STANZEL a Jakub KÁRA. Jedna literární viewisekce. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(10), 82-85.

Vieweghovým námětům: „*zdá se, že Viewegh se námětově totálně vyčerpá a že už vlastně neumí psát o ničem jiném než o svém životě*“ a domnívá se, že by se autor už ke svému zotavování neměl v knihách vracet.⁷² S tím souhlasí i Vladimír Stanzel, který navíc porovnává z hlediska vyprávění *Báječná léta pod psa* s *Bio-manželem* a vidí zásadní rozdíl v lehkosti, která je typická pro *Báječná léta pod psa*, zatímco *Bio-manžel* se projevuje spíše těžkopádností.⁷³

Irena Cápová považuje za čtenářsky škodlivý mediální ohlas Michala Viewegha, protože jeho knihy jsou velmi autobiografické a když se čtenář v médiích dočte o soukromém životě Michala Viewegha, je ochuzen o literární požitek, přichází tak o překvapení. Dle Cápové byly knihy vždycky autobiografické, ale ne tak očividně, v tvorbě, která následovala po jeho zdravotních potížích, se autobiografičnost již nesnaží vůbec skrývat. V souvislosti s *Bio-manželem* kritizuje opětovné tematizování autorovy nemoci. Kateřina Kadlecová míní, že Viewegh jako spisovatel se po nemoci zásadně zhoršil a že román *Bio-manžel* vyšel jenom díky autorovu jménu. Kritizuje například opakující se pasáže či plošnost postav. Obě kritičky se shodují, že v knize nedošlo k žádné přeměně v bio-manžela a že je příběh nevěrohodný.⁷⁴

Melouch

Scénárista, který se snaží nabídnout režisérovi příběh o dvou kamarádech: gigolovi a vrahovi, kteří jedou na dovolenou na Sázavu, je hlavní postavou Vieweghovy knihy z roku 2016 *Melouch*.⁷⁵ Autor poprvé od nemoci vydal knihu, která nesouvisela s jeho onemocněním. Viewegh zde pracuje se dvěma rovinami příběhu, neboť kniha zobrazuje scénáristu vyprávějícího příběh režisérovi.

⁷² MERENUS, Aleš. *Bio-manžel ve stínu Bio-manželky*. HOST. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, 31(10), 80-81.

⁷³ KLÍČOVÁ, Eva, Aleš MERENUS, Vladimír STANZEL a Jakub KÁRA. *Jedna literární viewisekce*. HOST. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, 31(10), 82-85.

⁷⁴ Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – *Bio-manžel*. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 2. 11. 2015 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180032/>

⁷⁵ Melouch. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/melouch>

Jako autorův comeback ohodnotila *Melouch* Magdaléna Čechlovská v *Hospodářských novinách*, upozorňuje na lehkost, která se autorovi vrátila a na vtipnost díla.⁷⁶ Kateřina Kadlecová v recenzi pro *Reflex* naopak píše o Vieweghově *Melouchu* velice negativně, mimo jiné vytýká Vieweghovi, že je kniha prostá děje.⁷⁷ Dle publicisty Konáše se *Melouch* čte lehce, ale není v něm nic hlubšího a mohl by být rozsahově kratší.⁷⁸ Podobně se k *Melouchu* staví Radomil Novák ve své recenzi v časopisu *HOST*; přiznává, že Viewegh umí vyprávět, ale kniha je banální a ve čtenáři nic nezanechá.⁷⁹

Michal Viewegh v letech 2017–2019 psal fejetony pro *Lidové noviny*. Opět vydává každý rok knihu, která je, zdá se, že z povinnosti, médií zrecenzovaná a čeká se, co autor vydá příští rok. Někteří kritici díla ohodnotí velmi negativně, jiní shrnou pro a proti a někteří naopak zhodnotí knihy v podstatě kladně, ale dalo by se říci, že všichni považují tvorbu Michala Viewegha za populární oddechovou literaturu. Mohli bychom to shrnout názvem výše zmíněné recenze Radomila Nováka v časopise *HOST* z roku 2017: *Tak pa a zase příště!*

⁷⁶ ČECHLOVSKÁ, Magdaléna. Viewegh opět píše svižně, duchaplně a vtipně. Novým románem *Melouch* se definitivně vrátil. In: *Hospodářské noviny* [online]. Praha: *Economia*, c1996-2018, 10. 11. 2016 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-65512590-michal-viewegh-melouch-kniha-recenze>

⁷⁷ KADLECOVÁ, Kateřina. Nová novelka Michala Viewegha *Melouch*: Nastavovaná, řídká kaše chuti mdlé. In: *Reflex* [online]. Praha: *CZECH NEWS CENTER*, 2018, 24. 11. 2016 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/76111/nova-novelka-michala-viewegha-melouch-nastavovana-ridka-kase-chuti-mdle.html>

⁷⁸ KONÁŠ, Jarda. Vieweghův *Melouch* je jako dobrá historka od Tarantina. Akorát roztažená na 160 stran. In: *Aktuálně.cz* [online]. Praha: *Economia*, c1999-2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/recenze-novy-viewegh-je-jako-dobra-historka-od-tarantina-ako/r~3cbf0fe69f4f11e6b5600025900fea04/>

⁷⁹ NOVÁK, Radomil. *Tak pa a zase příště!*. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu *HOST*, 2017, **33**(1), 60-61.

5 Mediální reflexe Michala Viewegha – kvantitativní výzkum

Tato část bakalářské práce bude věnována tomu, jak často se psalo o Michalovi Vieweghovi před tím, než mu praskla aorta, a zdali se počet článků po nemoci (viz kapitola 3) změnil.

V případě kvantitativního výzkumu musíme zvolit proměnné, se kterými budeme pracovat. Proměnné jsou buď kategoriální, nebo měřitelné. Měřitelné proměnné nabývají nějakou číselnou hodnotu, zatímco kategoriální proměnné pouze zařazují jevy do skupin.⁸⁰

Za měřitelnou proměnnou jsme si zvolili **frekvenci mediálního ohlasu**, kterou vyjádříme **četností článků ve sledovaném období**, a za kategoriální proměnnou jsme využili **dataci**, která může nabývat hodnoty: **2006–2011** (před zdravotními potížemi), nebo **2012–2017** (po zdravotních potížích). Ve výzkumu udáváme množství článků v každém roce zvlášť, ale hlavní informací je pro nás celkový počet, který se vždy týká jednoho ze dvou zvolených období. Rozmezí 2012–2017 jsme zvolili proto, že v roce 2012 praskla Vieweghovi aorta a roku 2017 jsme začali s výzkumem, poté jsme vybrali rozmezí před rokem 2012 tak, aby bylo stejně dlouhé jako zvolené období po onemocnění (6 let), tedy 2006–2011.

Následně jsme pracovali s kvantitativní obsahovou analýzou textu se zaměřením na frekvenci jevu. Jako základní soubor textů jsme sledovali **ve zvolených obdobích následující periodika**: jako příklad kulturně (hlavně literárně) zaměřeného periodika časopis HOST, jako zástupce seriózního tisku Lidové noviny (zde jsme počítali i s přílohami, jako je Biblio, Právo a Justice, Relax apod., ale nepracovali jsme s magazínem Pátek) a jako bulvární noviny deník Blesk (do něhož jsme zahrnuli i Nedělní Blesk). Významovou jednotkou pro náš výzkum je **Michal Viewegh**. Články jsme rozdělili do dvou analytických kategorií: na ty, kde se o Michalovi Vieweghovi objevuje jen **zmínka**, a na ty, kde je Michal Viewegh nebo jeho tvorba **ústředním tématem**. Do zmínek jsme zahrnuli např.: situace, kdy zkoumaný autor odpovídal na otázku v anketě, pokud k němu byl přirovnáván jiný autor nebo zprávy o účasti Michala Viewegha na různých akcích a podobně. Skupina článků, kde se objevil Michal Viewegh jako ústřední téma, obsahuje recenze a kritiky Vieweghových knih, ale i

⁸⁰ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-859-3179-6.

filmů natočených podle nich, zprávy o Vieweghově boji s bulvárem (viz kapitola 2) nebo třeba články o autorově osobním životě.

Rozdíl mezi počty článků ve zkoumaných obdobích uvádíme v procentech, abychom odstranili problém odlišného typu periodik (časopis HOST je měsíčník, zatímco Lidové noviny a Blesk jsou deníky, Blesk vychází i v neděli, Lidové noviny ne).

5.1 Lidové noviny

Lidové noviny, které navazují na tradici stejnojmenného meziválečného periodika, vydává společnost MAFRA, kterou koupil v roce 2013 Andrej Babiš.⁸¹ Od téhož roku je šéfredaktorem Lidových novin Istváno Léko.⁸² Lidové noviny zahrnují rubriky: Domov, Svět, Kultura, Názory, Ekonomika a Sport. Zaměřují se na zpravodajství z oblasti politiky, obchodu, objevují se v nich komentáře odborníků i významných osobností.⁸³ Lidové noviny vycházejí každý den kromě neděle a mají i webové zpravodajství LIDOVKY.cz.

Kultura má tedy v Lidových novinách své místo a někdy se dostane téma z kulturní oblasti i na titulní stranu, například 8. dubna 2019 vyšel na hlavní straně článek o výherkyni Magnesie Litery Radce Denemarkové.

5.1.1 Michal Viewegh v Lidových novinách (2006–2017)

V Lidových novinách se počet článků, kde se objevuje Michal Viewegh, po nehodě výrazně snížil. V období před onemocněním (2006–2011) vydaly Lidové noviny 271 článků, jejichž součástí byl Michal Viewegh, v období po onemocnění (2012–2017) to bylo už pouze 116 článků (viz tabulky níže). Četnost článků se tedy snížila o cca 57 %.

Jak jsme psali na začátku kapitoly 4, rozdělili jsme články na zmínky o autorovi a na texty, kde je Michal Viewegh ústředním tématem. Nejprve se zaměříme na zmínky. Počet zmínek

⁸¹ Babiš koupil mediální skupinu MAFRA, vlastníka serveru Lidovky.cz. In: *LIDOVKY.cz* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/babis-koupil-mediální-skupinu-mafra-vlastnika-serveru-lidovky-cz.A130626_161929_firmy-trhy_khu

⁸² Redakce Lidových novin. In: *Lidové noviny* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://www.lidovenoviny.cz/>

⁸³ Portfolio Lidové noviny. In: *Mediální skupina MAFRA* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <https://www.mafra.cz/portfolio.aspx?y=mafra/portfolio-lidovenoviny.htm>

klesl po nehodě (viz kapitola 3) z 224 na 94 (viz tabulky níže), tedy cca o 58 %. Články, v nichž je Michal Viewegh ústředním tématem, byly také četnější před nehodou. Jejich počet klesl z 44 na 22 (viz tabulky níže), tedy o 50 %. V prosinci 2012 vyšly v souvislosti s prasklou aortou Michala Viewegha dva články.⁸⁴

V případě Lidových novin byla naše hypotéza vyvrácena. Předpokládali jsme, že se frekvence mediálního ohlasu Michala Viewegha po jeho zdravotních problémech zvedne, že se stane pro mediální prostředí zajímavějším.

Proč se snížil počet článků o Michalovi Vieweghovi v Lidových novinách poté, co onemocněl, o cca 57 %? Faktorů může být samozřejmě několik. Michal Viewegh je stále velmi populárním českým autorem, ale náklady jeho knih klesly, což sám přiznává v rozhovoru s Lucií Výbornou (viz kapitola 3). V rubrikách nejprodávanějších knih na webových stránkách knihkupectví (například Kosmas, Dobrovský, internetové knihkupectví Martinus) již Michal Viewegh nedomínuje, naopak se s vysokou frekvencí objevují jména jako Mornštajnová, která se stala velmi populární díky knize *Hana* z roku 2017 a která v roce 2019 vydala novou knihu *Tiché roky*, nebo například Patrik Hartl, mezi jehož díla patří například *Okamžiky štěstí* nebo *Nejlepší víkend*. Také to může souviset s názorem některých kritiků, že kvalita Vieweghovy tvorby klesá (například Kateřina Kadlecová – viz kapitola 4).

Druhým vysvětlením může být, že Viewegh není dostatečná celebrita, aby se jím Lidové noviny více zabývaly, tomuto vysvětlení však zcela neodpovídá fakt, že nejvíce článků spojených nějakým způsobem s Michalem Vieweghem v období po jeho onemocnění bylo vydáno právě v roce 2012.

⁸⁴ Články: Vieweghovi praskla aorta. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, 25(289), 24. nebo: PEŇÁS, Jiří. Přání železnému Michalovi V. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, 25(294), 9.

Tabulky s počty článků v Lidových novinách v období před nehodou

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem
Viewegh ústředním tématem	15	5	9	10	6	3	47
Zmínka	45	52	33	44	34	16	224
Celkem	60	57	42	58	40	19	271

Tabulky s počty článků v Lidových novinách v období po nehodě

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkem
Viewegh ústředním tématem	12	4	1	3	1	1	22
Zmínka	28	18	8	17	13	10	94
Celkem	40	22	9	20	14	11	116

5.2 Časopis HOST

Časopis HOST navazuje na literární revui Host do domu založené roku 1957.⁸⁵ V současnosti vychází v podobě měsíčníku a obsahuje rozhovory s literáty i jinými osobnostmi z kulturní oblasti, recenze současných literárních děl, studie a podobně.⁸⁶ HOST obsahuje i rubriku Kritika v diskuzi, kdy se nad nějakým dílem zamýšlí hned několik literárních kritiků

⁸⁵ Historie: Časopis Host v proměnách času. In: *Časopis HOST* [online]. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://casopis.hostbrno.cz/o-nas/historie>

⁸⁶ Historie: Časopis Host v proměnách času. In: *Časopis HOST* [online]. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://casopis.hostbrno.cz/o-nas/historie>

a teoretiků, kteří o tématu diskutují. Objevuje se v něm také nová tvorba autorů (původní povídky, básně apod.), nebo zde vychází poezie, kterou zasílají čtenáři.

Stávajícím šéfredaktorem je Miroslav Balašík.⁸⁷

5.2.1 Michal Viewegh v časopisu HOST (2006–2017)

U časopisu HOST jsme nezaznamenali větších rozdílů v počtu článků před onemocněním a po něm. V letech 2006–2011 vyšlo 54 článků, kde se objevuje Michal Viewegh. V období 2012–2017 pak 55 článků (viz tabulky níže). Došlo tedy ke zvýšení počtu článků o necelá 2 %.

Počet zmínek o Vieweghovi se nezměnil. V obou časových etapách se rovná 46 (viz tabulky níže). Co se týká textů, kde je Michal Viewegh ústředním tématem, zvýšil se jejich počet o 1 článek (před nehodou 8, po ní 9 – viz tabulky níže) tedy o 13 %.

V případě časopisu HOST se naše hypotéza potvrdila. Předpokládali jsme, že Vieweghova zdravotní příhoda nebude mít na frekvenci článků o autorovi a jeho tvorbě vliv. Počty článků se téměř nezměnily. Časopis HOST, jak bylo zmíněno výše, je literární měsíčník. V článcích, které časopis vydává, se nezaměřuje na osobní život umělců, ale převážně na jejich tvorbu. Vieweghovy zdravotní potíže nebyly tematizovány v žádném článku časopisu HOST kromě kritiky na *Můj život po životě*, kde jsou informace z osobního života víceméně nezbytné. Tyto výsledky lze interpretovat právě tím, že zdravotní potíže nejsou pro literární měsíčník důležité téma, neboť spadají do sféry osobního života.

Knize *Biomanžel* byla v roce 2015 věnována v časopise HOST jak kritika Aleše Merenuse, tak kritika v diskuzi (obě kritiky jsme citovali v kapitole 4), kniha *Melouch* z roku 2016 a kniha *Bůh v renaultu* z roku 2017 se už v časopise HOST objevily vždy jen v krátké recenzi. Kniha z roku 2018 *Muž a žena* se pak v literárním měsíčníku reakce nedočkala vůbec. Zdá se, že HOST o Michala Viewegha ztrácí zájem.

⁸⁷ Kontakty. In: *Časopis HOST* [online]. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, c2019 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://casopis.hostbrno.cz/kontakty>

Tabulky s počty článků v časopise HOST v období před nehodou

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem
Viewegh ústředním tématem	1	1	1	2	1	2	8
Zmínka	8	7	8	7	7	9	46
Celkem	9	8	9	9	8	11	54

Tabulky s počty článků v časopise HOST v období po nehodě

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkem
Viewegh ústředním tématem	1	3	0	3	0	2	9
Zmínka	4	13	8	11	7	3	46
Celkem	5	16	8	14	7	5	55

5.3 Blesk

Deník Blesk založil v roce 1992 Petr Schönfeld, který působil jako první šéfredaktor deníku.⁸⁸ Od roku 1993 vychází i Nedělní Blesk. Od roku 2014 vydává Blesk společnost CZECH NEWS CENTER.⁸⁹ Současným šéfredaktorem je Radek Lain.⁹⁰

⁸⁸ Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992. In: *MediaGuru* [online]. Praha: PHD, c2019, 13.4.2017 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2017/04/denik-blesk-vychazi-25-let-zahajil-v-dubnu-1992/>

⁸⁹ Historie. In: *CNC/CZECH NEWS CENTER a.s.* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, c2001-2019 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.cncenter.cz/clanek/1327/historie>

⁹⁰ Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992. In: *MediaGuru* [online]. Praha: PHD, c2019, 13.4.2017 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2017/04/denik-blesk-vychazi-25-let-zahajil-v-dubnu-1992/>

Blesk se zaměřuje na aktuální události, společenská témata (zdraví, cestování apod.), senzace a skandály celebrit domácích i zahraničních.⁹¹ Dává důraz na fotografie a obecně na vizuální stránku. Snaží se čtenáře hlavně pobavit a šokovat.

5.3.1 Michal Viewegh v deníku Blesk (2006–2017)

V Blesku došlo ke snížení četnosti článků, ve kterých se vyskytuje Michal Viewegh. V prvním sledovaném období se objevil Viewegh ve 38 článcích, v druhém pak v 17 článcích (viz tabulky níže). Došlo tedy k poklesu o cca 55 %.

Co se týká zmínek, zaznamenali jsme pokles z 21 článků v období před nehodou na 14 v období po nehodě (viz tabulky níže), tedy o 33 %. Článků zcela zaměřených na Michala Viewegha vydal Blesk před nehodou 17, po ní pak 3 (viz tabulky níže), jedná se tedy o pokles cca o 82 %.

Naše hypotéza o deníku Blesk byla vyvrácena, zatímco my jsme počítali se zvýšením frekvence mediálního ohlasu Michala Viewegha po jeho onemocnění, došlo k jejímu rapidnímu poklesu. Důvodem může být nezáměr deníku Blesk o literaturu, což potvrzuje i fakt, že pokud se již Michalem Vieweghem zabýval, tak v souvislosti s filmy, které dle jeho knih vznikly, či s jeho osobním životem. Přímo zdravotním potížím spisovatele věnoval Blesk dva články, jeden pak Vieweghovu rozvodu, tedy ani osobní život Michala Viewegha se příliš v Blesku neobjevuje. Tento nezáměr lze vysvětlit tak, že spisovatel není dostatečná celebrita pro stránky bulváru nebo tak, že Vieweghův boj s bulvárem byl v jeho případě úspěšným.

⁹¹ Blesk. In: *CNC/CZECH NEWS CENTER* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, c2001-2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <https://www.cncenter.cz/clanek/1270/blesk>

Tabulky s počty článků v Blesku v období před nehodou

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem
Viewegh ústředním tématem	4	4	9	0	0	0	17
Zmínka	5	5	1	1	0	9	21
Celkem	9	9	10	1	0	9	38

Tabulky s počty článků v Blesku v období po nehodě

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkem
Viewegh ústředním tématem	2	0	0	1	0	0	3
Zmínka	8	3	2	0	1	0	14
Celkem	10	3	2	1	1	0	17

6 Mediální reflexe Michala Viewegha – kvalitativní výzkum

V rámci kvalitativního výzkumu budeme zkoumat, jakým způsobem periodika pojednávala o Michalu Vieweghovi ve sledovaných obdobích.

Při kvalitativním výzkumu si musíme nejprve sebraná data roztřídit do kategorií na základě společných rysů a souvislostí.⁹² Při rozdělování článků do kategorií jsme se zaměřovali převážně na tematické rysy a vznikly nám kategorie jako například recenze knih, recenze filmových a divadelních adaptací či články, kde se hovoří o prodejnosti či čtenosti knih a další. Kategorie jsme vytvářeli u každého zkoumaného periodika zvlášť, proto se mohou jednotlivé skupiny lišit svým záběrem. Například článek o Vieweghově účasti na předávání ceny Magnesia Litera jsme v případě Blesku zařadili do kategorie zpráv o kulturních akcích, zatímco v Lidových novinách pracujeme přímo s kategorií článků týkajících se literárních ocenění. V kvalitativním výzkumu již nerozdělujeme články na pouhé zmínky o Vieweghovi a články, jejichž ústředním tématem spisovatel je. Pouze občas toto rozdělení zmiňujeme při interpretování dat.

Následně využijeme takzvanou metodu „vyložení karet“, kde jednotlivé kategorie popíšeme a pokusíme se je interpretovat.⁹³ Tyto informace by měly dokreslit data, která jsme získali v kvantitativním výzkumu.

6.1 Michal Viewegh v Lidových novinách

V Lidových novinách je nejfrekventovanější kategorií článků ta, která se zabývá **literaturou obecně**, do této kategorie jsme zařadili zprávy o literárních akcích, články o literárních jevech a podobně. Články z této kategorie jsou početnější v období před autorovými zdravotními potížemi, což může souviset s tím, že autor není po onemocnění tak akční jako dříve.

⁹² ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014, s. 221. ISBN 978-80-262-0644-6.

⁹³ ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014, s. 226–227. ISBN 978-80-262-0644-6.

Objevují se články o spisovatelově účasti na autorských čteních, knižních veletrzích a dalších kulturních akcích.⁹⁴ Dalšími zástupci této kategorie jsou články o spisovatelství jako o povolání⁹⁵ či články zabývající se obecně kulturou.⁹⁶ Lidové noviny se také zaměřují na různé jevy v literatuře: jako je například Bůh v literatuře,⁹⁷ literatura u maturit,⁹⁸ polistopadová próza⁹⁹ či elektronické knihy.¹⁰⁰ Na základě velkého počtu článků v této kategorii lze obecně říct, že literatura je téma v Lidových novinách běžné, což potvrzuje i existence rubriky Kultura v Lidových novinách.

Druhou nejčastější kategorií jsou články, které se zabývají **knižními novinkami, čteností a prodejností knih**, a to jak v České republice, tak v zahraničí. Michal Viewegh se objevuje velmi často v žebříčcích nejprodávanějších a nejčtenějších autorů¹⁰¹, ale i v nabídkách novinek.¹⁰² Spisovatel je zmiňován v článcích o úspěšnosti českých autorů v zahraničí.¹⁰³ I v této kategorii vidíme značnou sestupnou tendenci po onemocnění, kterou lze vysvětlit poklesem nákladů jeho knih a postupným opouštěním žebříčku nejčtenějších autorů u nás.

V Lidových novinách jsou časté i **recenze na knihy** Michala Viewegha.¹⁰⁴ Některé knihy jsou dokonce zrecenzovány vícekrát různými autory. Vieweghovy knihy jsou v Lidových

94 Například články: V knižním labyrintu nezabloudí ani děti. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2010, **23**(106), 35. nebo: VACULÍK, Ludvík. O tomto veletrhu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, **26**(246), 24.

95 Jaká je šance stát se slavným spisovatelem?. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(94), 5.

96 Například článek o masové kultuře: JOSEPHY, Michal. Biftek z masovky. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2008, **21**(133), 22.

97 HORÁK, Ondřej. Do Afriky přes Říčany s boží pomocí. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2007, **20**(108), 3.

98 KUBÁLKOVÁ, Pavla. Úplná novinka – didaktický test. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2008, **21**(272), 3.

99 HORÁK, Ondřej. Nikdy to nebylo tak snadné. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2009, **22**(18), 18.

100 BALDÝNSKÝ, Tomáš. Prapory revoluce. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2010, **23**(300), 12.

101 Například CÍSAŘ, Jaroslav. Bestselery v ČR. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(8), 3.

102 Například NOVOTNÝ, Vladimír. Srpnové knihy coby srpnovští páni. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(188), 12.

103 Například KOPÁČ, Radim. Když to zvládl Milan Kundera.... *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2016, **29**(180), 84–85.

104 Například recenze na knihu Zpátky ve hře: recenze knihy Zpátky ve hře: CHUCHMA, Josef. Oskar je zpátky, zesmutněl. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(116), 8.

novinách hodnoceny někdy negativně, někdy pozitivně. Po onemocnění však počet recenzí knih Michala Viewegha klesl.

Vzhledem k Vieweghově politické aktivitě, jsme zaznamenali články souvisejících s **politikou**. Poslední takový článek však vyšel roku 2013 (článek, který ještě reagoval na knihu *Mráz přichází z hradu*),¹⁰⁵ to potvrzuje Vieweghova slova, že se po problémech s aortou považuje za „politického důchodce“ (viz kapitola 3). Během několika let podporoval na začátku politické dráhy Andreje Babiše¹⁰⁶ či Libuši Barkovou,¹⁰⁷ což se v článcích také projevovalo. Jeho jméno vystupuje v článcích o Václavovi Klausovi,¹⁰⁸ kterého Michal Viewegh otevřeně kritizoval, a to i například ve svém románu *Mráz přichází z hradu*. Právě v souvislosti s knihou *Mráz přichází z hradu* vyšlo v roce 2012 větší množství článků s politickou tematikou, což vysvětluje, proč vyšlo v tomto roce nejvíce článků spojených s Vieweghem v období po nehodě. Spisovatel byl politicky velmi aktivní, což se po onemocnění změnilo, takže došlo ke snížení politicky zaměřených článků.

Lidové noviny se věnují i **divadelním a filmovým adaptacím** knih Michala Viewegha. Po onemocnění došlo v této kategorii k velkému poklesu. Nespádají sem ale pouze recenze adaptací¹⁰⁹, ale i články zmiňující obecně filmování Vieweghovy tvorby¹¹⁰, informování o

¹⁰⁵ ZÍDEK, Petr. Glosy politické. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, **26**(212), 10.

¹⁰⁶ Například KAISER, Daniel. NIC MOC 2012. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(179), 1.

¹⁰⁷ Například Viewegh křtil Barkové knihu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(242), 4.

¹⁰⁸ Například WEIGL, Jiří. Politické násilí – lepší bodyguardi nás neochrání. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(230), 12.

¹⁰⁹ Například PROKOPOVÁ, Alena Alma. Andělé bez křídel zařizují felaci. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2014, **27**(237), 8.

¹¹⁰ Například HORÁK, Ondřej. Ty napiš knihu a my z toho uděláme biják. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2016, **29**(191), 8–16.

filmových novinkách¹¹¹ či rozhovory s režiséry či herci¹¹², ve kterých se téma Viewegh objevuje. I zde sledujeme po nehodě značný pokles článků.

V Lidových novinách bývají někteří autoři **přirovnávání** k Michalu Vieweghovi či jsou jejich díla s jeho knihami **srovnávána**. Objevují se sousloví jako „slovenský Viewegh“¹¹³, „čtivo typu Viewegh“¹¹⁴, „Michal Viewegh dramatu“¹¹⁵ a Simona Monyová byla označována jako „Viewegh v sukni“¹¹⁶. Většinou v těchto souslovích pracují autoři s Michalem Vieweghem ve významu popautora. V článku o programovém prohlášení brněnských radní slouží Michal Viewegh jako opisné vyjádření času: „Michal Viewegh za tu dobu napsal jeden a půl knihy“¹¹⁷, které odkazuje k autorově vysoké produktivitě. Co se týká srovnávání, může být příkladem Josef Chuchma, který komparuje povídkový soubor Ludvíka Němce *Láska na cizím hrobě* s dílem Michala Viewegha *Zpátky ve hře*.¹¹⁸

Vieweghovo jméno figuruje i ve zprávách o **literárních oceněních**. Často se objevuje v článcích o Ceně Jiřího Ortena jako její dřívější laureát¹¹⁹ či o Ceně Josefa Škvoreckého, v jejímž případě byl porotcem¹²⁰ a vícekrát i finalistou¹²¹, ale cenu nikdy nezískal. Bývá

¹¹¹ Například RYNDA, Vojtěch. Nestyda? To zní staromódně. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2008, **21**(231), 18.

¹¹² Například RYNDA, Vojtěch. Otočila jsem o 180 stupňů. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2010, **23**(223), 9.

¹¹³ HORÁK, Ondřej. Kde všude mají svého Viewegha. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2007, **20**(132), 3.

¹¹⁴ DRÁPALOVÁ, Kristýna. Intelektuál ve spárech mainstreamu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2016, **29**(77), 22.

¹¹⁵ DRÁBEK, David. O spanilé gardě kritiků. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(78), 15.

¹¹⁶ Spisovatelku zřejmě ubodal její manžel. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2011, **24**(182), 4.

¹¹⁷ Dokument, který se rodil rok a půl. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2008, **21**(90), 6.

¹¹⁸ CHUCHMA, Josef. Jak Ludvík Němec vstoupil do téže řeky. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(125), 29.

¹¹⁹ Například Ortenova cena se představuje. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(97), 9.

¹²⁰ Škvoreckého cena zná finalisty. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2007, **20**(226), 22.

¹²¹ Například Dvacet finalistů Ceny Josefa Škvoreckého. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(193), 8.

zmiňován i v souvislosti s Magnesií Literou,¹²² ale v negativním smyslu slova, tedy jako autor, který nebyl nominován. V této kategorii došlo po nehodě též k poklesu. Větší počet článků této tematiky před nehodou je důsledkem toho, že v roce 2007 byl Michal Viewegh v porotě Ceny Josefa Škvoreckého a zároveň mezi finalisty, z těchto důvodů z poroty vystoupil a Lidové noviny tuto situaci sledovaly.

V **rozhovorech s některými osobnostmi** je Viewegh také tematizován. Například v rozhovoru s Vieweghovým bývalým nakladatelem Martinem Reinerem¹²³ či s režisérem Jiřím Vejdělkem¹²⁴, tyto dva případy souvisí s pracovním propojením se spisovatelem, nebo v rozhovoru s Václavem Klausem¹²⁵, který odpovídal na otázku ohledně Vieweghova postoje k němu. Zmínky o Vieweghovi nalezneme i v rozhovorech s autory, kteří napsali knihu, v níž Viewegh figuruje, sem například patří rozhovor s Mariuszem Szczygielem¹²⁶ či Lubomírem Machalou¹²⁷. Viewegh je zmíněn i jako oblíbený autor biatlonistky Veroniky Vítkové¹²⁸. Spisovatel se tedy objevuje jak v rozhovorech s osobnostmi literárního světa, tak i s jinými.

Vzhledem k Vieweghově aktivnímu **boji s bulvárem**, se spisovatel objevuje i v článcích týkajících se bulvárních médiích. Lidové noviny informovaly o průběhu soudů s bulvárním tiskem, které spisovatel podstoupil¹²⁹, o petici slavných osobností proti bulváru¹³⁰ a

¹²² PEŇÁS, Jiří. Litera poslala pozvánky. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2016, **29**(52), 9.

¹²³ KAMBERSKÝ, Petr. Blatný? Byl jako zjevení z jiného světa. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2014, **27**(291), 11.

¹²⁴ BLÁHOVÁ, Jindřiška. Do škatulky se doufám nevejdu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(187), 15.

¹²⁵ KAISER, Daniel. Jestli mě někdo chce v politice za každou cenu udržet, ať mě zkouší zastrašovat dál. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(234), 10.

¹²⁶ Češi svou zemi umí i pomluvit. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2007, **20**(275), 11.

¹²⁷ HORÁK, Ondřej. Lidé věřili, že se dozvědí pravdu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2009, **22**(18), 18.

¹²⁸ MACEK, Tomáš. Hvězda s puškou už umí vypnout. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2015, **28**(27), 18.

¹²⁹ Například Viewegh vyhrál spor s bulvárem. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(41), 5.

¹³⁰ Například MACHALICKÁ, Jana. "Ať si píšou o tom, kdo o to stojí". *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2009, **22**(108), 10.

v článcích souvisejících s bulvárním periodikem Aha! se o sporech také zmínily¹³¹. Téma-tika Vieweghových bojů s bulvárem se objevila i v rozhovoru s šéfem Soudcovské unie na Městském soudu v Praze Jaromírem Jirsou mimo jiné o obraně proti urážkám¹³² nebo v in-terview s brněnským soudcem Michalem Ryškou v souvislosti s novým Občanským záko-níkem¹³³. Vieweghův soud se umístil v Lidových novinách mezi dvanácti nejzajímavějšími soudními případy v roce 2012¹³⁴. Po Vieweghově onemocnění tato tematika v Lidových no-vinách zeslábla, protože již nebyla aktuální.

Vieweghův **osobní život** se v Lidových novinách téměř neobjevuje. Jeho zdravotní potíže jsou tematizovány pouze ve dvou článcích¹³⁵. V období před nehodou uvedly Lidové noviny, že Viewegh uvažuje o koupi psa¹³⁶ a že má doma papouška.¹³⁷ Vysvětlením nezájmu Lido-vých novin o osobní život Michala Viewegha může být serióznost periodika či nedostatečná sláva Viewegha v porovnání s ostatními osobnostmi, jako jsou zpěváci, herci a podobně.

6.2 Michal Viewegh v časopisu HOST

V literárním časopise HOST vyšlo nejvíce článků z kategorie **literární jevy a literární akce**. V případě jevů v literatuře se například setkáváme s tématy: situace české

¹³¹ Například Bývalý šéfredaktor Aha! vydal paměti. A jde k Šípu. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2007, **20**(109), 16.

¹³² NĚMEČEK, Tomáš. Dlužit je velká hanba. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(73), 18.

¹³³ LÉKO, Kristián. Za urážky odpovídá Zeman osobně. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2016, **29**(144), 14.

¹³⁴ DRCHAL, Václav a Tomáš NĚMEČEK. 12 případů roku 2012. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(297), 17.

¹³⁵ Vieweghovi praskla aorta. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(289), 24. a PEŇÁŠ, Jiří. Prání želez-nému Michalovi V. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(294), 9.

¹³⁶ Kuloáry. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(217), 14.

¹³⁷ Kuloáry. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2006, **19**(211), 16.

detektivky¹³⁸, vliv internetu na literární svět¹³⁹, projevy genderu v konzumaci i tvorbě literatury¹⁴⁰, erotiky¹⁴¹ či stejně jako v Lidových novinách polistopadové literatury¹⁴². Michal Viewegh je zmiňován i jako autor, který se dokáže psaním knih živit.¹⁴³ V časopise HOST se objevují zprávy o literárních akcích, jako je třeba *Podzimní knižní veletrh* v Havlíčkově Brodě¹⁴⁴, literární festival *I kráva má svou knihu*¹⁴⁵ a podobně. V této kategorii došlo po onemocnění k poklesu, což může souviset s nižší autorovou aktivitou.

HOST, jako literární měsíčník, zaměřuje svou pozornost i na **prodejnost a čtenost**, a to u nás i v zahraničí. V článcích o jiných autorech se objevují zmínky, že daný autor přeskočil v prodejnosti Viewegha.¹⁴⁶ To dokazuje, že Viewegh je (nebo alespoň byl) vnímán jako nejprodávanější autor. Viewegh figuruje i v článcích, které shrnují literaturu předešlého roku.¹⁴⁷ V této kategorii dominují před onemocněním Michala Viewegha články o postavení české

¹³⁸ JAREŠ, Michal. Severským ledovcem. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(7), 21-23.

¹³⁹ Například STASZEK, Zdeněk. Literatura globální vesnice. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(5), 19-22.

¹⁴⁰ KLÍČOVÁ, Eva. K případu literární arachnofobie. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(2), 49-51.

¹⁴¹ KLODOVÁ, Lenka, Ivan ADAMOVIČ a Radim KOPÁČ. Je nahá opice směšná?. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(6), 11-17.

¹⁴² Například PUSKELY, Martin. Čekání na Autora. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(9), 17-27.

¹⁴³ Například NĚMEC, Jan. Nastal čas křičet, že spisovatel není zahrádkář. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2011, **27**(3), 8-15.

¹⁴⁴ BENÍŠKOVÁ, Dáša a Jan NĚMEC. Literární veletuč. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2012, **28**(10), 57-61.

¹⁴⁵ I kráva má svou knihu. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2011, **27**(9), 6.

¹⁴⁶ HORÁK, Ondřej. Píšu prostě tak, jak bych to sám rád četl. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2012, **28**(4), 49-54.

¹⁴⁷ KAPRÁLOVÁ, Dora. Čekání na smích a konec světa. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(1), 20-21.

literatury v zahraničí¹⁴⁸, v letech po onemocnění mají velký podíl bilance literatury uplynulého roku. Počet článků o prodejnosti a čtenosti po autorově nehodě stoupl, přibylo ale výše zmíněných článků, ve kterých se píše, že někteří autoři přeskočili Viewegha v prodejnosti.

V případě **recenzí a kritik** Vieweghových děl v časopise HOST došlo po nehodě ke zvýšení jejich počtu. Hlavně před onemocněním se v mnoha kritikách tematizuje Vieweghovo postavení v literatuře, zdali se jedná o autora vysoké literatury či masové.¹⁴⁹ Někteří recenzenti vyčítají Vieweghovi plochost postav či tématu. Zároveň ale přiznávají autorovi schopnost vyprávět.¹⁵⁰ Po nehodě se kritiky nejprve zaměřovaly na problematiku interpretace z hlediska autorova onemocnění,¹⁵¹ zároveň v roce 2013 věnoval HOST mnoho pozornosti knize *Mráz přichází z hradu* z důvodu její kontroverznosti (viz kapitola 2).¹⁵² Od *Bio manželka* vydaného v roce 2015 vyjadřovaly kritiky na další autorovy knihy stále negativnější hodnocení. Téměř vždy, když vyšlo nové dílo Michala Viewegha, HOST ho recenzoval. Vojtěch Varyš a Klára Kubíčková se shodují, že když vyjde nový Viewegh, musí se o tom napsat,¹⁵³ což potvrzuje, že Michal Viewegh má v české literatuře místo, a přestože jsou kritiky čím dál negativnější, zájem kritiků o Viewegha ve sledovaných letech neopadl. V roce 2018 se však už Vieweghova nová kniha recenze nedočkala.

Stejně jako v Lidových novinách a Blesku i v časopise HOST bývají někteří autoři **přirovnávání** k Michalovi Vieweghovi, nebo jsou jejich díla srovnávána. Například v kritice knihy *Darda* od Ireny Douskové komparuje Pavel Janoušek politický přístup v dílech Douskové a

¹⁴⁸ Například KNAPP, Aleš. Mají za hranicemi zájem o českou literaturu?. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2007, 23(8), 35–37.

¹⁴⁹ Například TRÁVNÍČEK, Jiří. Michal Viewegh, náš problém. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2009, 25(1), 53–54.

¹⁵⁰ Například NOVÁK, Radomil. Tak pa a zase přistě!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2017, 33(1), 60–61.

¹⁵¹ Například JANOUŠEK, Pavel. Viewegh v literatuře i mimo ni aneb Interpretační problém. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, 29(10), 80–81.

¹⁵² Například STANZEL, Vladimír. Ikarův pád. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, 29(3), 60–61.

¹⁵³ KLÍČOVÁ, Eva. Volný pád hlavním proudem. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, 31(5), 27–37.

Viewegha¹⁵⁴ či v kritické diskuzi dochází k porovnávání Šindelkovy *Mapy Anny s Povídkami o manželství a sexu* od Viewegha.¹⁵⁵ Pakliže nějaký autor vydá deník, bývá Viewegh se svými deníky zmiňován.¹⁵⁶ Na Michala Viewegha se také odkazuje souslovími „vieweghovsky pocit“¹⁵⁷, „beletrista vieweghovského typu“¹⁵⁸ či „slovenský Viewegh“¹⁵⁹. Tato kategorie ukazuje, že Michal Viewegh je zástupcem určitého jevu v literatuře, určitého druhu knih a je neodmyslitelnou součástí české literatury. Právě jeho prostřednictvím lze čtenářům přiblížit, jakou literaturu tvoří méně známí autoři.

Michal Viewegh se také vyskytuje v **rozhovorech s osobnostmi**. Například s Martinem Reinem,¹⁶⁰ Vieweghovým dřívějším nakladatelem, či s překladatelkou Evou Profousovou, která převedla některá autorova díla do německého jazyka.¹⁶¹ V těchto dvou případech je téma Michala Viewegha očekávatelné kvůli vzájemnému spojení právě přes Vieweghovy knihy. Spisovatel se objevuje třeba i v rozhovoru s Jaroslavou Janáčkovou při otázce na současnou literaturu.¹⁶² Michal Viewegh je osobnost provázaná s dalšími literárními osobnostmi a zároveň je součástí literatury obecně, tedy se stává námětem rozhovorů.

¹⁵⁴ JANOUŠEK, Pavel. Humor jako maska?. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2012, **28**(2), 66–67.

¹⁵⁵ MORSIE, Vladimír STANZEL, Kryštof ŠPIDLA a Eva KLÍČOVÁ. Já chci číst non-pop. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(9), 86–89.

¹⁵⁶ Například TRÁVNÍČEK, Jiří. Výchova muže v Brandýse. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(7), 66–67.

¹⁵⁷ KOŽUŠNÍKOVÁ, Petra, Patrik LINHART, Vladimír STANZEL a Eva KLÍČOVÁ. Umění, ty idiote!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(5), 72–75.

¹⁵⁸ MAREŠOVÁ, Milena M. Osm tváří Stanislava Komárka. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2007, **23**(9), 38–40.

¹⁵⁹ HEČKOVÁ, Michaela. Slovenský Viewegh? Pará!!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2009, **25**(5), 59–60.

¹⁶⁰ BALAŠTÍK, Miroslav. Měl jsem chuť vzít baseballku. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(2), 16–18.

¹⁶¹ JÜRGENSOVÁ, Zuzana. Vklouznout do cizí kůže. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2016, **32**(6), 74–77.

¹⁶² BALAŠTÍK, Miroslav a Jiří TRÁVNÍČEK. Literatura devatenáctého století je nám antropologicky blízká. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2008, **24**(1), 32–36.

V **kritikách a recenzích na díla jiných autorů** bývá Viewegh také zmiňován. Například v článcích o knihách, které tematizují Viewegha, jako je *Láska nebeská* od polského autora Mariusze Szczygiela¹⁶³ nebo v recenzích knih, které se dotýkají podobného tématu jako Viewegh¹⁶⁴ či využívají podobného prvku.¹⁶⁵ V recenzi na knihu Martina Reinera je o Vieweghovi také zmínka, protože spolu úzce spolupracovali.¹⁶⁶ Po nehodě počet článků v této kategorii poklesl.

V roce 2014 se ve dvou článcích o **literární kritice** objevuje zmínka o problematice hodnocení knihy *Můj život po životě*.¹⁶⁷ V článku o práci literárního kritika v mainstreamovém médiu se objevuje výše zmíněný názor, že když vyjde nová kniha Michala Viewegha, musí se o tom napsat.¹⁶⁸ Články této kategorie se objevují až po onemocnění. Nicméně tématu literární kritiky se autoři recenzí na Vieweghovu tvorbu dotýkají velmi často, a to jak z hlediska problému zařazení Viewegha k literatuře masové či vysoké, problematického hodnocení děl vydaných po problémech s aortou i vzhledem k Vieweghově „citlivosti“ ke kritice.

Na rozdíl od Lidových novin a Blesku se v časopise HOST téměř neobjevuje téma **filmů** natočených dle děl Michala Viewegha. Pouze jednou ve sledovaném období jsme

¹⁶³ STASZEK, Zdeněk. Vzájemné koukání přes plot. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(6), 82.

¹⁶⁴ Například KOŽUŠNÍKOVÁ, Petra. Text se ztraceným kontextem. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(10), 100.

¹⁶⁵ Například MARTÍNKOVÁ-RACKOVÁ, Simona, Adam BORZIČ a Eva KLÍČOVÁ. Na kolibřích vahách. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2017, **33**(8), 62-65.

¹⁶⁶ JANOŠKOVÁ, Kateřina. Plachý humor (ne)jistého milionáře. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2008, **24**(8), 53.

¹⁶⁷ KLÍČOVÁ, Eva, Ondřej NEZBEDA, Pavel PORTL a Vladimír STANZEL. Kde je pramen marnosti, kde?. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(6), 74-77. a BALAŠTÍK, Miroslav. Recenze byla forma pomsty. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(10), 9-16.

¹⁶⁸ KLÍČOVÁ, Eva. Volný pád hlavním proudem. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(5), 27-37.

zaznamenali poznámku o filmových adaptacích Vieweghových děl.¹⁶⁹ To lze vysvětlit tím, že měsíčník HOST je zaměřený hlavně na literaturu.

Žádný z článků v roce 2012 ani po něm se nevěnuje přímo Vieweghově nemoci, ale zmiňuje ji Pavel Janoušek v recenzi na *Můj život po životě*¹⁷⁰ (viz kapitola 4) a v rozhovoru Miroslava Balaštíka s Jirím Peňásem se nemoc Michala Viewegha také objevila.¹⁷¹ Jinak ale HOST nevěnuje osobnímu životu spisovatelů pozornost, protože to není jeho zaměření.

6.3 Michal Viewegh v deníku Blesk

Deník Blesk se zaměřuje v souvislosti se spisovatelem Michalem Vieweghem převážně na **filmové adaptace** jeho děl. Právě články tematizující filmy dle Vieweghových knih jsou nejširší kategorií článků o Vieweghovi v deníku Blesk. Největší zájem v námi zkoumaném období byl zaznamenán u filmů *Účastníci zájezdu* a *Nestyda*.¹⁷² Právě *Nestyda* zvýšil frekvenci článků o Vieweghovi v roce 2008, poté už zájem víceméně pouze klesal. Nejedná se ovšem o recenze či analýzy filmů, ale zaměřuje se spíše na herecké obsazení, komentování zevnějšku herců¹⁷³ nebo se objevují články o ocenění filmů.¹⁷⁴ Do této kategorie jsme zařadili i články, kde jsou například režiséři či herci představováni mimo jiné uvedením, že se podíleli na filmování Vieweghova díla.¹⁷⁵

Druhou nejfrekventovanější kategorií jsou články, v nichž jsou autoři k Vieweghovi **přirovnávání**. Tato kategorie se nejvíce projevuje v letech 2011–2014, kdy Blesk psal o vraždě

¹⁶⁹ NOVÁK, Radomil. Love story topená sama v sobě. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(7), 95.

¹⁷⁰ JANOUŠEK, Pavel. Viewegh v literatuře i mimo ni aneb Interpretační problém. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(10), 80–81.

¹⁷¹ BALÁŠTÍK, Miroslav. Recenze byla forma pomsty. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(10), 8–16.

¹⁷² Film *Nestyda* byl natočen dle Povědek o manželství a sexu.

¹⁷³ Například ŠTEFLOVÁ, Saša. Polívkova dcera se ukáže v plavkách. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2006, **15**(81), 12.

¹⁷⁴ Například HÖSCHLOVÁ, Hana. Filmový festival v New Yorku: Nejlepší herečka je Holubová!. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2006, **15**(107), 4.

¹⁷⁵ Například Od klipu, přes film k muzikálu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2007, **16**(16), 10.

spisovatelky Simony Monyové, které se přezdívalo „Viewegh v sukních“¹⁷⁶, a právě tato charakteristika se objevuje v každém článku spojeném s Monyovou. Četnost článků o okolnostech vraždy Simony Monyové vedla k vzrůstu zmínek o Michalovi Vieweghovi, a to jak v roce 2011, tak 2012. V roce 2007 se objevuje článek o Pavolovi Weissovi označovaném „slovenský Viewegh“.¹⁷⁷ Roku 2014 přirovnává deník Blesk zájezd fotbalových reprezentantů k *Účastníkům zájezdu*.¹⁷⁸ Kategorie přirovnávání ukazuje, že Michal Viewegh je vnímán jako veřejně známá osobnost, která má určité charakteristiky, na základě kterých lze přiblížit osobnosti méně známé či opisem charakterizovat události.

Deník Blesk psal i o **prodejnosti** Vieweghových knih, nicméně šest ze sedmi článků zaměřených na tuto problematiku se zabývalo prodejem knih politika Jiřího Paroubka a Viewegh zde byl pouze zmíněn jako nejprodávanější autor.¹⁷⁹ Právě kauza Jiřího Paroubka vedla ke zvýšení počtu zmínek o spisovateli v roce 2011. V jednom případě se však jednalo o žebříček nejprodávanějších autorů. Statistiky prodejnosti však nejsou pravidelným tématem deníku Blesk, jedná se spíše o výjimečnou situaci, v tomto případě chtěl deník upozornit na frekventovanost kuchařek mezi nejprodávanějšími knihami a upoutat pozornost titulkem: „Pohlreich rozdrtil Babicu“.¹⁸⁰

Kategorie, která je pro náš výzkum důležitá, je **osobní život**. Očekávali jsme, že v roce 2012 a 2013 stoupne počet článků o Michalu Vieweghovi právě kvůli prasklé aortě. Vieweghovo onemocnění však bylo v deníku Blesk tematizováno pouze ve dvou zprávách v roce 2012¹⁸¹, v roce 2013 pak byla nemoc zmíněna v článku, který pojednával o léčbě Jany Brejchové na

¹⁷⁶ Například POŽÁR, Ondřej. Vražda spisovatelky: Dostane honoráře manžel?. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2011, **20**(184), 4.

¹⁷⁷ Kdo s kým kde s kým. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2007, **16**(104), 12.

¹⁷⁸ Účastníci zájezdu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2014, **23**(237), 15.

¹⁷⁹ Například: PUKAČOVÁ, Veronika a Eva POSPÍŠILOVÁ. Paroubek se dere mezi spisovatelskou elitu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2011, **20**(232), 2.

¹⁸⁰ Pohlreich rozdrtil Babicu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2011, **20**(25), 5.

¹⁸¹ Viewegh bojoval o život!. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2012, **21**(289), 9. a Stále nemá VYHRÁNO!. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2012, **21**(291), 12.

Rehabilitační klinice Malvazinky, kde se léčil i Viewegh¹⁸². Poslední článek o spisovatelově osobním životě v námi zkoumaném období vyšel v roce 2015 a týkal se jeho rozvodu.¹⁸³ V ostatních zkoumaných periodikách nebyl rozvod tematizován, což souvisí se zařazením Blesku k bulvárním médiím. Kategorie článků o osobním životě potvrzuje naše závěry ve výzkumu kvantitativním, kde interpretujeme pokles četnosti článků o Michalu Vieweghovi jako možný důsledek jeho boje s bulvárem či jako nezájem deníku Blesk o život spisovatele jako nedostatečně slavné osobnosti. Očekávali jsme, že na přelomu let 2012 a 2013 dojde ke zvýšení frekvence článků z autorova osobního života kvůli onemocnění. Ke zvýšení četnosti článků sice došlo, ale pouze v souvislosti s vraždou Monyové.

V deníku Blesk se objevují i **pozvánky na kulturní akce a zprávy o nich**, pokud se již konaly. Objevují se články o účasti Michala Viewegha na *Podzimním knižním veletrhu* v Havlíčkově Brodě¹⁸⁴, na autorských čteních¹⁸⁵ či na předávání ceny Magnesia Litera¹⁸⁶. Zařadili jsme sem i upozornění na pořad *Pressklub* na rádiu Frekvence 1, jehož hostem měl spisovatel být¹⁸⁷. Michal Viewegh byl před nehodou i po ní velmi aktivní spisovatel, přesto v deníku Blesk vyšlo ve sledovaných dvanácti letech pouze pět článků pojednávajících o autorově účasti na kulturních akcích. Pro deník Blesk se pravděpodobně nejedná o dostatečně atraktivní téma.

Viewegh je zmíněn i v několika **článcích o jiných osobnostech**. Například v rozhovoru s biatlonistkou Veronikou Vítkovou¹⁸⁸, která o něm mluví jako o svém oblíbeném autorovi či

182 REMEŠOVÁ, Michaela. Léčí se na prestižní klinice. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2013, **22**(251), 17.

183 DOLEŽAL, J. a D. ČECHOVÁ. ROZVOD!. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2015, **24**(117), 12.

184 Knižky lákají. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2008, **17**(240), 5.

185 Například Čtení v Librexu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2007, **16**(112), 5.

186 HELENA, Cejpková. Havel nechal Dášu doma. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2006, **15**(98), 11.

187 Viewegh v rádiu. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2008, **17**(8), 3.

188 Kryjí si záda. *Nedělní Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2013, **22**(49), 46.

v článku o Gábině Partyšové, kde autorka článku píše o knize, kterou Partyšová četla u bazénu¹⁸⁹. Zároveň se objevuje v článku o pořadu Jana Krause, a to jako jeho host.¹⁹⁰

Před onemocněním se nejvíce článků spojených s Vieweghem týkalo výše zmíněných filmových adaptací. Ačkoli filmy dle Vieweghových knih vznikaly i v dalších letech sledovaného období, Blesk o nich víceméně nepojednával, to by šlo vysvětlit tím, že další filmy již nebyly tak úspěšné. Nejvíce článků po nehodě se zaměřovalo na již zmíněnou vraždu české spisovatelky a druhou nejfrekventovanější kategorií byl osobní život, který zahrnuje čtyři články.

Data získaná z deníku Blesk kvantitativním i kvalitativním výzkumem lze shrnout tak, že spisovatel, a tedy nejspíš i literatura obecně, není pro bulvární médium Blesk dostatečně zajímavým tématem. Když srovnáme počty článků v Lidových novinách a v deníku Blesk, objevíme markantní rozdíly. Před onemocněním to v případě Blesku bylo 38 článků, po něm 17, v Lidových novinách vyšlo před onemocněním 271 článků spojených s Vieweghem, po něm 116. Tato čísla ukazují, že v Lidových novinách je zájem o literaturu mnohem větší.

189 REMEŠOVÁ, Michaela. Miminko bude! Ale nejdřív za dva roky.... *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2006, **15**(176), 3.

190 Hrabe celá rodina. *Blesk*. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2016, **25**(257), 10.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zmapování mediálního ohlasu Michala Viewegha v období před tím, než mu praskla aorta, a poté, a to jak z hlediska frekvence článků, tak z hlediska jejich obsahu. V kvantitativním výzkumu jsme vyvrátili dvě ze tří hypotéz a v kvalitativním výzkumu pak data z výzkumu kvantitativního dokreslili.

Hypotéza, že v časopisu HOST se počet článků po nehodě nezmění, byla potvrzena. Došlo pouze k zanedbatelné změně. Tento výsledek nejspíš souvisí s tím, že časopis HOST je periodikum, které se zaměřuje na kulturu, hlavně pak na literaturu a osobní život autorů není ve středu jeho zájmu. Naopak očekávaný nárůst článků v bulvárním médiu Blesk i v seriózním tisku Lidové noviny byl vyvrácen.

Michal Viewegh má v české literatuře své místo. Pokud se zúčastnil nějaké kulturní akce, média o tom informovala. Spisovatel byl před nehodou velmi aktivní a účastnil se nejen literárních akcí, ale i třeba akcí charitativních a byl aktivní i politicky. Po jeho zdravotních potížích však došlo ke snížení jeho aktivity, což se odrazilo i v mediálním ohlase poklesem počtu článků.

Vieweghovu jistou pozici v literatuře potvrzuje i to, že se stal typickým zástupcem určitého druhu tvorby, a tak je i v médiích zobrazován. Toto zjištění však nesouvisí s jeho zdravotními potížemi, neboť autor byl tímto způsobem chápán již před nehodou.

Viewegh je autor velmi produktivní a téměř na každou jeho knihu se v médiích objeví recenze, což může souviset s autorovou popularitou. Pokud média usilují o velkou čtenost, měla by volit atraktivní témata a Michal Viewegh je natolik známý spisovatel, že se od médií reakce na jeho nové knihy očekává.

Na druhou stranu v případě Vieweghova osobního života jsme velký zájem nesledovali, a to dokonce ani u bulvárního tisku. Mohli bychom vysvětlovat tento fenomén tak, že spisovatel není pro bulvární tisk dostatečně atraktivním tématem, nicméně toto tvrzení lze vyvrátit tím, že vraždou Simony Monyové se bulvární tisk zabýval mnohem více. Rozdíl frekvence zpráv o vraždě Monyové a aortě Viewegha by mohl být vysvětlen tak, že Monyová byla v době smrti populárnější než Michal Viewegh, nicméně média o Monyové píšou jako o „Vieweghovi v sukni“, což ukazuje na obeznámenost literárního světa právě spíše

s Michalem Vieweghem a Viewegh byl v té době nejprodávanějším autorem. Nejpravděpodobnějším vysvětlením tedy může být, že vražda je více šokující než prasklá aorta a jedná se tedy o téma pro bulvární tisk zajímavější. Vzhledem k vysoké míře autobiografičnosti Vieweghových knih nemusí také média považovat Vieweghův osobní život za novou informaci.

Tato práce také naznačila, že různé typy médií zpracovávají literární témata odlišným způsobem. Vycházíme-li z dat získaných výzkumem zaměřeným na Michala Viewegha, lze říct, že bulvární tisk se literárními tématy téměř nezabývá, zaměřuje se spíše na filmové adaptace děl. Literární měsíčník HOST se věnuje spisovatelům výhradně jako tématu literárnímu a seriózní tisk Lidové noviny se zaměřuje jak na spisovatele jako na literární téma, tak na filmové adaptace a okrajově i na osobní život autorů.

Zájem médií o Michala Viewegha klesá, stále se ale jedná o důležitou postavu české literární scény, mezi nejprodávanějšími autory se Viewegh udržel dlouho. Otázkou zůstává, zda by zájem o jeho knihy a o něj samotného nezačal například z důvodu vyčerpání témat klesat, i kdyby mu nepraskla aorta.

Seznam použitých informačních zdrojů

Seznam zkoumaných periodik

Lidové noviny – ročníky 19–30 v letech 2006–2017

HOST – ročníky 22–33 v letech 2006–2017

Blesk – ročníky 15–26 v letech 2006–2017

Seznam použitých knih

BURTON, Graeeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principal, 2001, s. 29–30. ISBN 80-85947-67-6.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-859-3179-6.

MACHALA, Lubomír. *Literární bludiště: bilance polistopadové prózy*. Praha: Brána, 2001, s. 51, ISBN 80-724-3139-0.

OSVALDOVÁ, Barbora a Radim KOPÁČ, ed. *Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3229-2.

VIEWEGH, Michal. *Můj život po životě*. V Brně: Druhé město, 2013, s. 21. ISBN 978-80-7227-340-9.

Seznam použitých audiovizuálních zdrojů

13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 6. 2009 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1186000189-13-komnata/209562210800013-13-komnata-michala-viewegha>

13. komnata Michala Viewegha. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 5. 2. 2016 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/215562210800024-13-komnata-michala-viewegha/>

Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Biomanžel. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 2. 11. 2015 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180032/>

Jasná řeč Josefa Chuchmy – Michal Viewegh – Zpátky ve hře. In: Česká televize [online]. Praha: Česká televize, c1996-2019, 25.5.2015 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10744312704-jasna-rec-josefa-chuchmy/215411000180020/obsah/403152-michal-viewegh-zpatky-ve-hre>

KALENSKÁ, Renata. Teď už mě smrt neděsí. Michal Viewegh bez obalu o životě, který mu zůstal jen náhodou. In: Seznam Zprávy[online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2019, 30.11.2017 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ted-uz-me-smrt-nedesi-michal-viewegh-bez-obalu-o-zivote-ktery-mu-zustal-jen-nahodou-40297>

KOCIÁNOVÁ, Martina a Rostislav TAUD. Už nejsem schopný napsat něco jako Povídky o manželství a sexu, připouští Michal Viewegh. In: Český rozhlas Dvojka [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 14. 1. 2015 [cit. 2019-06-09]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/uz-nejsem-schopny-napsat-neco-jako-povidky-o-manzelstvi-a-sexu-pripousti-michal-7506724>

Michal Viewegh: Z tlustého brýlatého Kvída jsem se stal úspěšným spisovatelem. In: *Rádio vašeho kraje* [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 8.1.2016 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: <https://regiony.rozhlas.cz/michal-viewegh-z-tlusteho-brylateho-kvida-jsem-se-stal-uspesnym-spisovatelem-7424033>

Na plovárně: Michal Viewegh. In: Česká televize [online]. Praha: Česká televize, 2018, 23. 5. 2018 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1093836883-na-plovarne/218544160100012-michal-viewegh>

VÝBORNÁ, Lucie a Alžběta ŠVARCOVÁ. Se psáním jsem málem skončil, přiznává Michal Viewegh. Právě mu vychází nová kniha. In: Radiožurnál [online]. Praha: Český rozhlas, c1997-2019, 4. 4. 2018 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/se-psanim-jsem-malem-skoncil-priznava-michal-viewegh-prave-mu-vychazi-nova-kniha-7180247>

Seznam použitých článků

BALAŠTÍK, Miroslav. Fenomén Viewegh. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu *HOST*, 2011, 27(3), 16–25.

- BALAŠTÍK, Miroslav. Recenze byla forma pomsty. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2014, **30**(10), 8–16.
- CHUCHMA, Josef. Vieweghův zpomalený běh. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2013, **26**(243), 9.
- JANOUSEK, Pavel. Viewegh v literatuře i mimo ni aneb Interpretační problém. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(10), 80–81.
- KLÍČOVÁ, Eva, Aleš MERENUS, Vladimír STANZEL a Jakub KÁRA. Jedna literární vie-wisekce. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(10), 82-85.
- MERENUS, Aleš. Biomanžel ve stínu Biomanželky. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(10), 80-81.
- NOVÁK, Radomil. Tak pa a zase příště!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2017, **33**(1), 60-61.
- PUSKELY, Martin. Klaus je nahý!. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(1), 33–36.
- SEGI, Stefan. Rok prozaických nadějí a básnických jistot. *HOST*. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2013, **29**(1), 9–16.
- SLOMEK, Jaromír. Výchova kritiků v Čechách. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2000, **13**(289), 12.
- STANZEL, Vladimír. *Oskar kajicný*. HOST. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2015, **31**(8), 84–85.
- ŠLAJCHRT, Viktor. Vypůjčit si cizí kůži. *RESPEKT*. Praha: Economia, 2000, **21**(23), 23.
- VIEWEGH, Michal. Příruční slovníček pro začínající spisovatele. *Neon*. Brno: Společnost na podporu realizace multimediálního projektu Neon, 1999, 1(-3).
- VIEWEGH, Michal. Výchova Slomka aneb Kub si batoh, Jaromíre!. *Týden*. 2001, **8**(1), 90.
- ZÍDEK, Petr. V románu si mohu vymyslet prostě cokoliv. *Lidové noviny*. Praha: MAFRA, 2012, **25**(240), 26-27.

Seznam použitých internetových zdrojů

Babiš koupil mediální skupinu MAFRA, vlastníka serveru Lidovky.cz. In: *LIDOVKY.cz* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/babis-koupil-medialni-skupinu-mafra-vlastnika-serveru-lidovky-cz.A130626_161929_firmy-trhy_khu

Biomanžel. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/biomanzel>

Blesk. In: *CNC/CZECH NEWS CENTER* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, c2001-2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <https://www.cncenter.cz/clanek/1270/blesk>

ČECHLOVSKÁ, Magdalena. Viewegh opět píše svižně, duchaplně a vtipně. Novým románem Melouch se definitivně vrátil. In: *Hospodářské noviny* [online]. Praha: Economia, c1996-2018, 10. 11. 2016 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-65512590-michal-viewegh-melouch-kniha-recenze>

Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992. In: *MediaGuru* [online]. Praha: PHD, c2019, 13.4.2017 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.media-guru.cz/clanky/2017/04/denik-blesk-vychazi-25-let-zahajil-v-dubnu-1992/>

HEMELÍKOVÁ, Blanka a Alena PŘIBÁŇOVÁ. Michal Viewegh. In: *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2011 [cit. 2018-11-16]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=895&hl=michal+viewegh+>

Historie. In: *CNC/CZECH NEWS CENTER a.s.* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, c2001-2019 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.cncenter.cz/clanek/1327/historie>

Historie: Časopis Host v proměnách času. In: *Časopis HOST* [online]. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://casopis.host-brno.cz/o-nas/historie>

KADLECOVÁ, Kateřina. Nová novelka Michala Viewegha Melouch: Nastavovaná, řídká kaše chuti mdlé. In: *Reflex* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2018, 24. 11. 2016 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/76111/nova-novelka-michala-viewegha-melouch-nastavovana-ridka-kase-chuti-mdle.html>

KONÁŠ, Jarda. Vieweghův Melouch je jako dobrá historka od Tarantina. Akorát roztažená na 160 stran. In: *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Economia, c1999-2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/recenze-novy-viewegh-je-jako-dobra-historka-od-tarantina-ako/r~3cbf0fe69f4f11e6b5600025900fea04/>

Kontakty. In: *Časopis HOST* [online]. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, c2019 [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://casopis.hostbrno.cz/kontakty>

KŘENKOVÁ, Jarmila. Recenze: Viewegh není Zpátky ve hře. Čtenářům to stačit bude. In: *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Economia, c1999-2019 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/recenze-vieweghovo-zpatky-ve-hre-spolehana-znamou-znacku/r~eb5f0910198211e598af002590604f2e/>

Melouch. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/melouch>

Můj život po životě. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/muj-zivot-po-zivote>

Petice proti bulváru. In: *Lidovky.cz* [online]. Praha: Mafra, c2018 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/media/petice-proti-bulvaru.A090510_123625_in-media_ani

POLÁČEK, Tomáš. Je to těžce vydřená výhra, říká Vieweghův nakladatel o nové knize. In: *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2019 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/literatura/rozhovor-vieweghuv-nakladatel.A131008_152349_literatura_ts

POLÁČEK, Tomáš: Konec starého dobrého sladkého života. *Magazín MF Dnes*, 11. 4. 2013. In: [online]. [cit. 13. 11. 2018]. Dostupné z: <http://www.viewegh.cz/autor.php#10>.

POLÁČEK, Tomáš, Lenka PETRÁŠOVÁ a Jana ZÁHORKOVÁ. Viewegh po operaci aorty: Nevím, kdy začnu znovu psát. Netěší mě to. In: *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2019 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/literatura/viewegh-po-operaci-aorty.A130410_130409_literatura_jaz

Portfolio Lidové noviny. In: *Mediální skupina MAFRA* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <https://www.mafra.cz/portfolio.aspx?y=mafra/portfolio-lidove-noviny.htm>

Redakce Lidových novin. In: *Lidové noviny* [online]. Praha: MAFRA, c2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://www.lidovenoviny.cz/>

ŠPIDLA, Kryštof. Zpátky ve hře. In: *RESPEKT* [online]. Praha: Economia, 7.6.2015 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2015/24/prilis-bezpecna-hra>

VERECKÝ, Ladislav. Bolest zneuznaného premianta. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2018, 29. 3. 2001 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/bolest-zneuznaneho-premianta-d2y-/literatura.aspx?c=A010329_130104_literatura_cfa

Zpátky ve hře. In: *Nakladatelství Druhé město* [online]. Brno: Druhé město, c2018 [cit. 2018-11-17]. Dostupné z: <http://www.druhemesto.cz/kniha/zpatky-ve-hre>